

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางจันทนา สงนุ้ย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุญญพัฒน์ ไชยเมล์)

ประธานที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ เยาวเรศ สมทรัพย์)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. วัตถภา เชยบัวแก้ว คชภักดี)

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. วัตถภา เชยบัวแก้ว คชภักดี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุญญพัฒน์ ไชยเมล์)

กรรมการ

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมภพ อินทสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย

ชื่อ-ชื่อสกุล ผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางจันทนา สงนุ้ย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปญญพัฒน์ ไชยเมธ และ

อาจารย์ ดร.วัลลภา เขียวบัวแก้ว คชภักดี

ปริญญาและสาขาวิชา : ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ

ปีการศึกษาที่สำเร็จ : 2556

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ใช้แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE Framework ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 พื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จำนวน 5,676 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.73 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและระดับปัจจัยต่างๆ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการศึกษาพบว่าระดับปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านปัจจัยเสริมการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ($p\text{-value} = 0.004$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($p\text{-value} = 0.025$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าการป้องกันและควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสื่อสาร เรื่องเพศสัมพันธ์ และสร้างความรู้ ทักษะคิด โดยเฉพาะการคบเพื่อน และใช้สถาบันครอบครัวเป็นแกนนำในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน

Abstract

Thesis Title : Factors Associated with Sexual Risk Behavior among Senior High School Students.

Student's Name : Mrs. Janthana Songnuy

Advisory Committee : Asst. Prof. Dr. Bhunyabhadh Chaimay and

Dr. Wallapa Choeibourkaew Kochapakdee

Degree and Program : Master of Science in Health System Management

Academic Year : 2013

The purposes of this analytic cross-sectional study were to evaluate level of predisposing, enabling, reinforcing and sexual risk behavior among senior high school students and factors associated with sexual risk behavior among senior high school students in Phatthalung province. The PRECEDE framework was applied for the purpose of this study. Three hundred sixty samples were drawn from 5,676 students. The data was collected using questionnaire which Cronbach's alpha coefficient was 0.73. Descriptive statistics was used to describe students' characteristics and level of factors. Multiple regression analysis was used to examine the relationship of factors and sexual risk behavior among senior high school students.

The results showed that predisposing, enabling, reinforcing factors were rated at moderate level. Sexual risk behavior was rated at low level. Reinforcing factors in family support (p-value = 0.004) and having friends with having risk of sexual behavior (p-value = 0.025) were positively associated with sexual risk behavior among senior high school students. The study suggested that organizations responding to students should provide media related to knowledge and attitude towards sexuality in order to protect and control sexual risk behavior among senior high school students. Particularly, having friends who has a high sexual risk behavior should be advised with the family's participation.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญญพัฒน์ ไชยเมธั ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. วัลลภา เชยบัวแก้ว คชภักดี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์เขาวเรศ สมทรัพย์ กรรมการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ต่างๆ ให้ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย โดยประกอบด้วย นายแพทย์ธีรยุทธ คงทองสังข์ คุณคำนึ่ง ชื่อนจำ คุณสมปอง สงนุ้ย คุณอาภรณ์ พันธุ์ฤทธิ์คำ และคุณลออ อนุจันทร์ ขอขอบคุณผู้บริหารและอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยรวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบคุณ คุณขจรศักดิ์ เพ็ชรรัตน์ ที่อำนวยความสะดวกและประสานการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา

ที่สุดขอขอบคุณบุคคลในครอบครัว และผู้ที่เป็นกัลยาณมิตรทุกคน ที่ให้การดูแล สนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่เวทีแคบิศา มารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

จันธนา สงนุ้ย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	3
	วัตถุประสงค์การวิจัย	3
	สมมติฐานการวิจัย	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น	6
	แนวคิดพฤติกรรมทางเพศ	15
	บริบทจังหวัดพัทลุง	19
	แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพของ PRECEDE Framework.....	21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย	30
	ประชากรศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง	30
	เครื่องมือในการวิจัย	32
	วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	36
	ตัวแปรที่ศึกษา	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4	ผลการวิจัย	40
	ผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	41
	ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
บทย่อ	51
สรุปผล	52
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	64
ภาคผนวกภาค ก ระดับคะแนนรายชื่อ	65
ภาคผนวกภาค ข แบบสอบถามการวิจัย	71
ภาคผนวกภาค ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	83
ประวัติย่อผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง และประชากรศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2555 32
2	คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตาม อายุ เพศ ระดับการศึกษา และค่าใช้จ่าย 41
3	คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตาม ที่พักอาศัย 42
4	คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตามแหล่งรับ ความรู้และข้อมูลต่างๆ 43
5	ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตาม ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ 44
6	ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตาม สถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ 45
7	ระดับปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย 46
8	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 48
9	การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 50

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
---	----------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการพัฒนาจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่เด่นชัด และร่างกายผลิตฮอร์โมนเพิ่มขึ้นเกิดแรงขับทางเพศสูง มีความอยากรู้อยากลอง นอกจากนี้ วัยรุ่นอาจต้องห่างจากครอบครัว เพื่อการศึกษาเล่าเรียนเป็นผลให้การอบรมขัดเกลาหรือดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวน้อยลง ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติที่ไม่เหมาะสมมาปฏิบัติ ขัดต่อระเบียบแบบแผน วัฒนธรรม และประเพณี ส่งผลให้วัยรุ่น อาจถูกชักชวนจากเพื่อนและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ เช่น การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติด การอยู่กันตามลำพังกับคู่อริ เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวอาจส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (อังคณา เพชรกาฬ. 2551: 134-135) อย่างไรก็ตาม การเสริมสร้างความรู้ ทักษะชีวิตต่อการมีเป้าหมายในชีวิต สามารถป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นได้ (พิชามญชุ์ วรินทกะษ. 2550: บทคัดย่อ) ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว พบว่า หากวัยรุ่นพักอาศัยอยู่ด้วยกันกับบิดามารดา และมีการสื่อสารเรื่องเพศจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม (ชลนิทรา แสงบูรณ. 2551: บทคัดย่อ) การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ เช่น การตั้งครรภ์วัยรุ่น การทำแท้ง การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเป็นปัญหาสังคมในที่สุด

สถานการณ์การตั้งครรภ์วัยรุ่นในประเทศไทย พบว่า มารดาวัยรุ่นที่มีอายุน้อยระหว่าง 10 - 19 ปี เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.9 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 16.2 ในปี 2553 (กรมควบคุมโรค. 2555: 7) และพบอัตราป่วยของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี (กรมควบคุมโรค. 2555: 6) สำหรับผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ 32.0 และ 21.2 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 49.8 และ 49.8 ในปี 2554 โดยประมาณ 1 ใน 2 มีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (55% และ 50%) (กรมควบคุมโรค. 2555: 4) นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นอายุ 13-18 ปี ประมาณ 1 ใน 2 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ (50.1%) มีการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดเพียง 2 ใน 3 (64%) (โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2555, จาก <http://www.teenpath.net>)

สำหรับสถานการณ์การคลอดของมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2553 - 2554 มีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย (11.25% และ 13.20%) (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง

มณฑลยัจังหวัดพัทลุง. 2556: 5) เช่นเดียวกับพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลพัทลุง (อำเภอเมือง และอำเภอศรีนครินทร์) พบว่า อัตราการคลอดช่วงปีพ.ศ. 2550-2553 มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน (10.21%, 11.72%, 13.45% และ 12.59% ตามลำดับ) (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. 2554 : 5) นอกจากนี้ กลุ่มผู้ป่วยที่รับบริการยาต้านไวรัสเอชไอวีมีกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2553-2554 (16 และ 24 ราย) ตามลำดับ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาโดยอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ 15.47 ปี (ณมน ธนินธนากร.2552 : 99) ในขณะที่อัตราส่วนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและชายเท่ากับ 1: 6 (อังคณา เพชรภาพ. 2551: 133) และพบว่า นักเรียนสายอาชีพมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนสายสามัญมากถึง 3 เท่า สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความรู้ ทักษะ และ การรับรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (กนกพัชร ต่ายคนอง. 2554: บทคัดย่อ) นอกจากนี้ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ (จิตติพร อิงคถาวรวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์ และณวณี จรูญศักดิ์. 2550: บทคัดย่อ) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสังคม ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว (อังคณา เพชรภาพ. 2551: 134) กลุ่มเพื่อน รายได้ (พงษ์สันชัย ปะวันนา. 2549 : 120)

วัยรุ่นเป็นประชากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และมีสัดส่วนมากที่สุดในสังคมไทย เป็นวัยของการศึกษาเล่าเรียน แต่หากขาดวุฒิภาวะและความพร้อมในการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้ จากการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง มีการจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุก เพื่อป้องกันและควบคุมปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการดำเนินงานดังกล่าวยังไม่มีข้อมูลผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน เพื่อการค้นหาปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของวัยรุ่น ครอบครัวและสังคม นอกจากนี้ ยังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง การศึกษานี้จึงได้นำแนวคิดส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE Framework ของ ครูเตอร์ (Krueter : 1999) (เบญจมาศ สุขศรีเพ็ง. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.gotoknow.org>) มาใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีความครอบคลุมปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนและมีกลวิธีเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ปัจจัยนำด้านทัศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์ และการรับรู้ผลการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ปัจจัยเอื้อ ด้านสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน ทักษะส่วนบุคคลด้านการปฏิเสธ และการจัดการกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. ปัจจัยเสริม ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการศึกษาสามารถนำไปจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุก ในการป้องกันควบคุมปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและผลกระทบของวัยรุ่น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Analytic Cross-sectional Study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประชากรเป็นนักเรียนวัยรุ่นซึ่งกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 ในพื้นที่อำเภอ

เมืองพัทลุง จำนวน 5 โรงเรียน ใช้แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE Framework มีตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลคือ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม สำหรับตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เก็บข้อมูลในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ระหว่างเดือนธันวาคม 2555 – มกราคม 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนทั้งชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 ของโรงเรียน ในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2555
2. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมรวมทั้งความรู้สึก นึกคิด ทศนคติ และความเชื่อต่างๆ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ และติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยประกอบด้วย การบริโภคสื่อที่ช่วยอารมณ์ทางเพศ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย
3. ทศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในทิศทางบวก และทิศทางลบที่มีต่อการปฏิบัติทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การให้คุณค่ากับการมีเพศสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นต้น
4. การรับรู้ผลการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการของความเข้าใจ ความจำ การเรียนรู้ ความคิด ความรู้สึกต่างๆ หรือการตัดสินใจต่างๆ ในเรื่องผลของการมีเพศสัมพันธ์
5. สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน หมายถึง สถานที่พักอาศัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นบ้านตนเอง บ้านเช่า หอพัก หรือบ้านของบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย รวมทั้งลักษณะทางสังคมการใช้ชีวิตร่วมกันกับครอบครัว และผู้อื่นในชุมชนที่อาศัยอยู่
6. ทักษะส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่เคยมีมาก่อน ได้รับการเรียนรู้จัดการอย่างมีขั้นตอนในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ สามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจกระทำหรือแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกปฏิบัติได้อย่างรู้ชัดเห็นจริง และสามารถพัฒนาทักษะต่อไปได้ ประกอบด้วย 2 ทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนวัยรุ่น คือ
 - 6.1 ทักษะปฏิเสธ หมายถึง การใช้คำพูด หรือแสดงออกด้วยท่าทางเพื่อบอกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองเพื่อสื่อสาร ให้บุคคลอื่นรับรู้ ที่จะปฏิเสธ เพื่อการเจรจาต่อรองในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศ เพื่อเลือกที่จะไม่ปฏิบัติหากเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

6.2 ทักษะการจัดการกับอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น เพื่อให้แสดงพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม กับสถานการณ์ต่างๆ

7. แรงสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง แรงเสริมหรือแรงกระตุ้นของคนในครอบครัวที่ กระทำหรือยับยั้งต่อพฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในลักษณะต่างๆ เช่น การ ให้งานอดิเรก ผลตอบแทน ยกย่องชมเชย หรือการตำหนิติเตียน การลงโทษ ภายหลังที่นักเรียนแสดง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศออกมา

8. การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง การคบหาสมาคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเพื่อนทั้งที่โรงเรียนและในชุมชน ในลักษณะใกล้ชิดสนิทสนม มีการให้ คำปรึกษาซึ่งกันและกัน หรือมีการพูดคุยในเรื่องที่เป็นความลับหรือเรื่องส่วนตัวกัน โดยที่เพื่อนมี ลักษณะของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

9. สื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หมายถึง สื่อ เอกสารต่างๆ ทั้งที่ขายหรือให้เช่า ซึ่งนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้าถึงได้ เช่น หนังสือที่มีรูปโป๊ เปลือย รูปการมีเพศสัมพันธ์ ข้อความ หรือการบรรยาย วิซีดี ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ที่แสดงออกถึงการเล่าโลม ร่วมเพศ หรือมีส่วน ส่งเสริมทำให้นักเรียนมีความรู้สึทางเพศ

10. การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด หมายถึง การดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม เช่น เบียร์ ไวน์ สุรา เป็นต้น หรือการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ

11. การเที่ยวในสถานเริงรมย์ หมายถึง การเที่ยวในแหล่งสถานเริงรมย์ เช่น ดิสโก้เธค บาร์ ไนต์คลับ คอฟฟี่ช็อป คาราโอเกะ อาบอบนวด หรือสถานบริการทางเพศต่างๆ ในช่วงเวลา 1 เดือนที่ ผ่านมา

12. การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย หมายถึง การร่วมเพศที่ฝ่ายชายสอดใส่อวัยวะเพศ เข้า ในช่องคลอดของฝ่ายหญิง โดยที่ไม่มีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันการเกิดโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์หรือโรคเอดส์

13. การอยู่ลำพังสองต่อสองกับเพื่อนต่างเพศ หมายถึง มีการอยู่ใกล้ชิดกันของนักเรียนกับ เพื่อนต่างเพศตามลำพัง หรือในที่ลับตาคน ที่นักเรียนมีโอกาสแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศ

14. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ หมายถึง จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง ซึ่งรวมรายได้อื่นๆ ทั้งหมดในแต่ละเดือน

15. การทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หมายถึง การทำกิจกรรม หรือพบปะสังสรรค์ ร่วมกัน ของนักเรียนและบุคคลในครอบครัว เช่น การดูทีวี การรับประทานอาหาร การไปเที่ยว เป็นต้น

16. มารดาวัยรุ่น หมายถึง วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ หรือคลอด ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
 - 1.1 ความหมายของวัยรุ่น
 - 1.2 พัฒนาการของวัยรุ่น
 - 1.3 เพศศึกษาในวัยรุ่น
2. แนวคิดพฤติกรรมทางเพศ
 - 2.1 ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น
 - 2.2 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
 - 2.2.1 การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย
 - 2.2.2 การบริโภคสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
 - 2.2.3 การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด
 - 2.2.4 การเที่ยวในสถานเริงรมย์
 - 2.3 ผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น
3. บริบทจังหวัดพัทลุง
4. แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพของ PRECEDE Framework
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

1. ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่น (Adolescence) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึงการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะที่สมบูรณ์ (To Grow to Maturity) เป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก และเป็นสะพานเชื่อมไปสู่ผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นชัดเจนที่แน่นอนว่า เริ่มเมื่อใด และสิ้นสุดเมื่อใด สามารถกำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ และถ้าจะกำหนดลงไปว่าเริ่มเมื่อใด มักจะถือเอาตอนที่เด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนและมีขนที่รักแร้และอวัยวะเพศ ส่วนเด็กผู้ชายเริ่มตอนที่เริ่มมีน้ำอสุจิ (ยูวดี เทียรณประสิทธิ์.2536: 6-8 ; สุชา จันทน์เอม. 2536 : 2-3) มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและ

จิตใจที่ซับซ้อนที่สุด การเจริญเติบโตทางเพศชัดเจน พร้อมกับการเจริญพันธุ์ มีระดับฮอร์โมนทางเพศที่สูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออารมณ์ พฤติกรรม และความคิดอย่างมาก (ปราโมทย์ สุคนิษฐ์ และมานิช หล่อตระกูล. 2539 : 11) การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เห็นชัดว่าเป็นชายหนุ่มและหญิงสาวนั้นสมองจะเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ มีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม (อังคณา เพชรภาพ. 2551 : 10) และมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม โดยทั่วไปเริ่มนับตั้งแต่การที่เด็กเริ่มมีวุฒิภาวะทางเพศจนถึงอายุที่มีวุฒิภาวะตามกฎหมาย ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดอายุของวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 10-19 ปี ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดอายุวัยรุ่นตั้งแต่ 12-18 ปี สำหรับการสหประชาชาติระบุอายุวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 15-25 ปี และนักวิชาการในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น ได้แบ่งวัยรุ่นเป็น 3 ระยะโดยเฉลี่ยวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 13-21 ปี และวัยรุ่นชายอายุระหว่าง 15-21 ปี (บ้านจอมยุทธ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.baanjommyut.com>)

2. พัฒนาการของวัยรุ่น

2.1. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson's Theory)

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวัยรุ่น พบว่า ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson's Theory) มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบัน โดยอีริกสัน (Erikson) เชื่อว่าจิตใจของบุคคลมิได้พัฒนามาจากการเจริญทางเพศเท่านั้น หากแต่พัฒนามาจากการหล่อหลอมของสิ่งแวดล้อมทางสังคม เขาจึงได้พัฒนาแนวคิดจากทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) แต่มีแบบแผนที่แตกต่างกัน ที่สำคัญๆ 3 เรื่อง ปี (บ้านจอมยุทธ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.baanjommyut.com>) สรุปได้ดังนี้

1) ระบบโครงสร้างของบุคลิกภาพ โดยซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) จะเน้นการทำงานของอิด (Id) พัฒนาการมนุษย์โดยใช้ขั้นพัฒนาการทางเพศภายใต้การทำงานของพลังเพศ แต่ด้านทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson's Theory) จะเน้นการวิเคราะห์ อีโก้ (Ego) เนื่องจากมีความสำคัญเพราะเป็นพลังที่ทำให้มนุษย์เกิดพัฒนาการของชีวิต

2) แบบพิมพ์ทางสังคม (Social Matrix) โดยอีริกสัน (Erikson) มีแนวคิดที่ว่า แบบพิมพ์ทางสังคมคือ ความสัมพันธ์ของบุคคลกับผู้เลี้ยงดูและบุคคลนอกครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกของบุคคล

3) อีริกสัน (Erikson) มุ่งความสนใจไปที่ โอกาสที่บุคคลจะพัฒนาตนเอง เพื่อความอยู่รอดของชีวิต โดยเขาเห็นว่าทั้งบุคคลและสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้และมีความต้องการที่จะเจริญก้าวหน้า

อีริกสัน (Erikson) ได้สร้างแนวคิดพัฒนาการชีวิตเรียกว่า “Erikson's Stages of Psychosocial Development” (About.com Psychology. Retrieved May 30, 2013, from <http://www.psychology.about.com>) โดยได้อธิบายว่าชีวิตมนุษย์ทุกวัย มีการพัฒนาเกิดขึ้นตลอดเวลา มีการรับอิทธิพลจากสังคมจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ทั้งที่ทำงานและที่ตนเองอาศัยอยู่ มีการพัฒนานบุคลิกภาพสามารถพัฒนาในทิศทางบวกหรือลบได้ แล้วแต่อิทธิพลองค์ประกอบทางสังคมที่ได้รับ และพัฒนาต่อเนื่องเป็นขั้นตอนตั้งแต่เกิดถึงตาย แบ่งได้ 8 ขั้น (บ้านจอมยุทธ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.baanjomayut.com>) สรุปได้ดังนี้

- 1) ขั้นที่ 1 การพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจกับความรู้สึกไม่ไว้วางใจ (Trust Versus Mistrust) มีระยะเวลาดังแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ
- 2) ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองกับความไม่มั่นใจในตนเอง (Autonomy Versus Doubt) อยู่ในช่วงระยะตั้งแต่ 1-3 ขวบ
- 3) ขั้นที่ 3 ความคิดริเริ่มกับความรู้สึกผิด (Initiative Versus Guilt) ช่วงวัย 3-5 ขวบ
- 4) ขั้นที่ 4 ความขยันหมั่นเพียรกับความรู้สึกต่ำต้อย (Industry Versus Inferiority) อยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปี
- 5) ขั้นที่ 5 ความเป็นเอกลักษณ์กับความสับสนในบทบาท (Identity Versus Confusion) อยู่ในช่วงอายุ 13-19 ปี
- 6) ขั้นที่ 6 ความรู้สึกผูกพันเป็นมิตรกับความรู้สึกโดดเดี่ยว (Intimacy Versus Isolation) เป็นช่วงเริ่มต้นของวัยผู้ใหญ่ อายุ 20 - 24 ปี
- 7) ขั้นที่ 7 การทำประโยชน์ให้สังคมกับการคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity Versus Self Absorption) วัยกลางคนอยู่ในช่วงอายุ 25-40 ปี
- 8) ขั้นที่ 8 ความรู้สึกมั่นคงสมบูรณ์กับความรู้สึกสิ้นหวัง (Integrity Versus Despair) ช่วงนี้เป็นวัยชรา อยู่ในช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson) ได้จัดให้วัยรุ่นอยู่ในพัฒนาการขั้นที่ 5 คือ การสร้างความเป็นเอกลักษณ์กับความสับสนในบทบาท ในวัยนี้หากได้รับความรักความอบอุ่นหรือความไว้วางใจ เข้าใจถึงความสามารถ โดยเริ่มจากพ่อแม่เห็นคุณค่าสร้างความรู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลหนึ่งที่มีประโยชน์ รับผิดชอบบางอย่างในครอบครัวได้ วัยรุ่นจะรับรู้ความสามารถของตน ไม่สับสนในบทบาท สามารถพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ในขั้นนี้อาจมีความขัดแย้ง และมีลักษณะวิกฤติยิ่งกว่าช่วงอื่นๆ เพราะเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็ก และความเป็นผู้ใหญ่ เนื่องจากวัยรุ่นจะยังไม่รู้จักสมรรถภาพ และคุณลักษณะของตนดีพอ จึงไม่สามารถประสานความเป็นอัตลักษณ์ของตนเองกับโครงสร้างทางสังคมได้ ดังนั้น การพัฒนาที่พึงประสงค์

คือ การมุ่งเน้นที่ความสมดุลระหว่างการรู้จักอัตลักษณ์ของตนเองเป็นอย่างดี กับความสับสนเพราะยังไม่พบตนเองดี ในทุกแง่มุม (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2547: 51-52)

ดังนั้น ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ เนื่องจากวัยรุ่นมีการพัฒนาแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างกัน และรับอิทธิพลจากครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกัน ตามทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson's Theory) จึงได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น และพัฒนาการของวัยรุ่น ดังนี้

2.2. การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

อายุเป็นเกณฑ์หนึ่งที่นักวิชาการใช้แบ่งวัยรุ่นให้แตกต่างไปจากวัยอื่นๆ การใช้ช่วงอายุอาจไม่ตรงกับตามสภาพความเป็นจริงมากนัก เพราะเด็กแต่ละคนเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน และการแบ่งโดยใช้เกณฑ์อายุของวัยรุ่นมีความแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ (2550 : 181) ได้แบ่งวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะคือ

- 1) วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 11-14 ปี วัยนี้เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งทางร่างกาย ทางสรีระวิทยา (Physiology) และทางปัญญา
- 2) วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 14-15 ปี เป็นระยะที่มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
- 3) วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18-21 ปี วัยนี้เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการเป็นเด็กสู่การเป็นผู้ใหญ่

สุชา จันทน์เอม (2536 : 136-137) ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นเป็น 3 ระยะดังนี้

- 1) ระยะที่ 1 วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) เด็กหญิงมีอายุ 13-15 ปี เด็กชายมีอายุ 15-17 ปี ในวัยนี้ทั้งสองเพศจะมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด โดยเด็กชายสามารถหลั่งน้ำอสุจิได้ และจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสุสขุขอดทางเพศ อันจะทำให้เกิดการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สำหรับเด็กหญิงจะมีประจำเดือน หน้าอกและสะโพกขยายใหญ่ขึ้น การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม สถิติปัญหา กล่าวคือในวัยรุ่นจะให้ความสนใจในลักษณะทางร่างกายของตนเอง มีการยอมรับลักษณะทางร่างกายของตนเองจากบุคคลอื่นเป็นช่วงที่คล้อยตามเพื่อนอย่างมาก มักจะวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างสัดส่วนของตนเอง อาจมีปัญหาหงุดหงิดอารมณ์เสีย มีความเครียด และอาจมีความขัดแย้งทางสังคม วัยรุ่นมักไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่เห็นด้วยกับเรื่องต่างๆ

- 2) ระยะที่ 2 วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) ผู้หญิงจะมีอายุ 15 -18 ปี ส่วนผู้ชายจะมีอายุ 17-19 ปี วัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายน้อยลง แต่การเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะด้านการคิด จึงทำให้มีความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ มีขอบเขต

กว้างไกลไปอย่างรวดเร็ว จะมีบุคลิกภาพที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้ามมากขึ้น โดยมีลักษณะ
 ความเป็นผู้หญิงและความเป็นผู้ชายที่เด่นชัด เป็นช่วงวัยที่เริ่มแยกห่างจากครอบครัว มีการรวมกลุ่ม
 กับเพื่อนในวัยเดียวกัน เพศเดียวกันมากขึ้น เนื่องจากลักษณะทางเพศที่ปรากฏอย่างเด่นชัด ทำให้มี
 ลำบากในความแตกต่างระหว่างเพศ วัยรุ่นระยะนี้มีการแยกตัวจากผู้ใหญ่มากขึ้น แต่จะคบเพื่อนโดย
 ลักษณะการคบเพื่อนจะไม่จริงจังถาวร อาจเปลี่ยนเพื่อนเรื่อยๆ ตามความพอใจ นอกจากนี้อารมณ์ยัง
 ค่อนข้างรุนแรงอยู่ แต่วัยรุ่นจะพยายามเรียนรู้การควบคุมอารมณ์มากขึ้น

3) ระยะที่ 3 วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) เด็กผู้หญิงมีอายุ 18-20 ปี ส่วน
 เด็กผู้ชายมีอายุ 19-21 ปี ร่างกายทุกส่วนเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ บ่งบอกถึงความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์
 น้ำหนักและ ส่วนสูงเพิ่มขึ้น อวัยวะภายใน กล้ามเนื้อ โครงกระดูกใหญ่โตและแข็งแรงเต็มที่แบบ
 ผู้ใหญ่ ด้านการเคลื่อนไหวจะเริ่มมีจังหวะดีขึ้น เพราะเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมา
 นานพอสมควร จนเริ่มปรับตัวได้ นอกจากนี้พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สติปัญญา บุคลิกภาพและ
 สังคม จะเจริญเติบโตเต็มที่ รู้จักการชมเชยและจะเริ่มคิดเรื่องคู่ครอง ในวัยนี้จะพยายามปรับตัว
 ให้เข้ากับสังคม การคิด พิจารณา วิเคราะห์ตัดสินใจเรื่องต่างๆ รวมทั้งการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มี
 ความอดกลั้น การชมเชยและจะเริ่มคิดเรื่องคู่ครอง

การกำหนดช่วงอายุวัยรุ่นของนักวิชาการแต่ละคน อาจแตกต่างกัน ทั้งจุดเริ่มต้นและ
 จุดสิ้นสุด ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น ลักษณะทางร่างกาย ลักษณะทางสังคม หรือ
 สภาพแวดล้อม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นแต่ละช่วงอายุจึงมีความสำคัญในการศึกษา
 พัฒนาการ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น โดยใช้องค์ประกอบหลายอย่างรวมกัน
 ตามแนวทางของ สุชา จันทน์เอม (2536 : 136-137) ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระยะ กลุ่มวัยรุ่นที่ได้ศึกษาเป็น
 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในช่วงระยะวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ
 เฉลี่ย 15-19 ปี พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงด้านความคิดกว้างไกล โดยเฉพาะความรัก ความสนใจเพศ
 ตรงข้าม จึงมีโอกาสมีปัญหาวัยรุ่นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้สูง ประกอบกับลักษณะอารมณ์ยังค่อนข้าง
 สับสน อาจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรง การควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยดี วัยรุ่นกลุ่มนี้มัก
 ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมาก จึงอาจเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดเพื่อลดลักษณะ
 อารมณ์ และความตึงเครียด อยากรู้ อยากลอง (ปราโมทย์ สุคนิษฐ์ และมาโนช หล่อตระกูล. 2539 : 13)

2.3 พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical Development)

พัฒนาการทางด้านร่างกายในวัยรุ่น ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทั่วไป
 และการเปลี่ยนแปลงทางเพศ สำหรับการพัฒนาของลักษณะทางเพศในวัยรุ่น มีความสำคัญใน
 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการศึกษาพบว่า มีการเปลี่ยนแปลง 2 ลักษณะ (เพ็ญพิไล ฤทธาณานนท์.2550 : 183) ประกอบด้วย

1) การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศปฐมภูมิ (Primary Sex Characteristics) เป็นการเปลี่ยนแปลงของระบบสืบพันธุ์ โดยอวัยวะเพศจะมีขนาดใหญ่ขึ้น และเริ่มทำหน้าที่ เด็กชายจะมีความสามารถในการขับอสุจิ (Sperm) ออกมา เด็กหญิงจะมีการตกไข่

2) การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Secondary Sex Characteristics) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบสืบพันธุ์ เช่น การมีขนตามตัว การเปลี่ยนแปลงที่ต่อมเหงื่อ (Apocrine Glands) ต่อมไขมัน (Sebaceous Glands) และกล้ามเนื้อที่กล่องเสียง

การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศในระยะนี้ เรียกว่า “ระยะแรกรุ่น” (Puberty) ซึ่งพัฒนาการทางด้านเพศ (Sexual Development) มีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศ (Sex Hormones) และฮอร์โมนการเจริญเติบโต (Growth Hormone) การเปลี่ยนแปลงทางเพศ (Sexual Changes) สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนคือวัยรุ่นชายจะเป็นหนุ่มขึ้น นมแตกพาน เสียงแตก หนวดเคราขึ้น และเริ่มมีฝันเปียก ในขณะที่ผู้หญิงและฝันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ส่วนวัยรุ่นหญิงจะเป็นสาวขึ้น คือ เต้านมมีขนาดโตขึ้น ไขมันที่เพิ่มขึ้นจะทำให้รูปร่างมีทรวดทรง สะโพกผายออก และเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก ทั้งสองเพศจะมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศ ซึ่งจะมีขนาดโตขึ้น และเปลี่ยนเป็นแบบผู้ใหญ่ มีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ มีกลิ่นตัว มีสิวขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นเหตุให้วัยรุ่นมีความสนใจกิจกรรม หรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น มีความรู้สึกรอยากรู้อยากลอง และต้องการปลดปล่อยพลังงานของเพศที่มีอยู่

2.4. พัฒนาการทางด้านอารมณ์

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ (Emotional Development) การเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรง เชื่อมมั่นในตัวเองสูง และมีโลกส่วนตัวสูง เริ่มถอยห่างจากครอบครัว ชอบความสนุกสนาน ติดเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม การควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยดี เช่น มักมีอารมณ์ร้อน วิตกกังวล หรืออาจอ่อนไหวง่าย เข้าอารมณ์ ขี้หงุดหงิด อาจเรียกอารมณ์ลักษณะนี้ว่า เป็นแบบพายุบูแคม (Storm and Stress) บุคคลต่างวัยจึงต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมากเพื่อเข้าใจ และสร้างสัมพันธภาพกับวัยรุ่น อย่างไรก็ตามอารมณ์จะค่อยๆดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2549: 338)

2.5. พัฒนาการทางด้านสังคม

พัฒนาการทางสังคม (Social Development) วัยนี้จะเริ่มห่างจากทางบ้าน ไม่ค่อยสนิทสนมคลุกคลีกับพ่อแม่พี่น้องเหมือนเดิม แต่จะสนใจเพื่อนมากกว่า จะใช้เวลากับเพื่อนนานๆ มีกิจกรรมนอกบ้านมากไม่ออกไปไหนกับทางบ้าน เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม สนใจสังคม

สิ่งแวดล้อม ปรับตัวเองให้เข้ากับกฎเกณฑ์กติกาของกลุ่มหรือของสังคมได้ดีขึ้น มีความสามารถในการทักษะสังคม การสื่อสาร การแก้ปัญหา การประนีประนอม การยืดหยุ่นโอนอ่อนผ่อนตามกัน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาการทางสังคมที่ดีจะเป็นพื้นฐานมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และบุคลิกภาพที่ดี การเรียนรู้สังคมจะช่วยให้วัยรุ่นหาแนวทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเองได้

ช่วงวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) จะมีสัมพันธภาพกับเพื่อนเป็นเชิงความสัมพันธ์มากกว่าการกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหญิง มีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นในกลุ่มเพื่อนมากกว่าครอบครัว โดยเพศชายจะมีความสัมพันธ์ของการทำกิจกรรมร่วมกัน แต่วัยรุ่นหญิง จะเป็นความสัมพันธ์ทางจิตใจ คือจะไว้นอกใจ มีความสนิทอย่างแนบแน่นทางอารมณ์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2549 : 339)

2.6. พัฒนาการทางปัญญา

วัยรุ่นมีการพัฒนาทางปัญญา (Mental Development) ที่สูงขึ้น สถิติปัญญาของวัยรุ่นจะเข้าขั้นที่เรียกว่า “ปฏิบัติการคำนวณนามธรรม” (Formal Operations) โดยวัยรุ่นจะสามารถคิดถึงหลายๆด้านได้ในเวลาเดียวกัน สามารถเปรียบเทียบ อุปมาอุปมัย และคิดในด้านตรงกันข้ามกันได้ (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. 2550 : 187) ความคิดเป็นแบบรูปธรรม มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สิ่งต่างๆได้มากขึ้นตามลำดับจนเมื่อพ้นวัยรุ่นแล้ว จะมีความสามารถทางสติปัญญาได้เหมือนผู้ใหญ่ ลักษณะการคิดจะเป็นเหตุเป็นผล สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว เริ่มต้นจากการค้นหาตนเอง มีจินตนาการ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ตามมา แต่ความคิดในระยะนี้จะมีอารมณ์ปนอยู่มาก มักทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นและผู้ใหญ่ในด้านความคิด การมองโลกและการดำรงชีวิต

โดยสรุป พัฒนาการของวัยรุ่น เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่ภาวะอย่างวัยรุ่น โดยวัยรุ่นจะมีความต้องการเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ทั้งความต้องการขั้นพื้นฐาน ที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ และสังคม และความต้องการที่ตอบสนองต่อการยอมรับนับถือการเปลี่ยนแปลงของการก้าวสู่ผู้ใหญ่ แต่เนื่องจากยังไม่มีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์ จึงมักจะถูกควบคุมโดยบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และหากไม่มีการปรับตัวอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินชีวิต การเรียนรู้สิ่งต่างๆ และมีการปรับตัวเพื่อให้เข้าสู่ภาวะอย่างสมบูรณ์ จะเกิดผลเป็นอย่างไรจึงมาจากการดูแลเอาใจใส่ของบิดามารดา และสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมของวัยรุ่น

3. เพศศึกษาในวัยรุ่น

แนวคิดหลักในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ตามหลักสูตรใหม่ของการศึกษาระดับพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข (บริษัทคลินิกจิตประสาท. สืบค้นเมื่อ 15

พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.psyclin.co.th>) เพื่อพัฒนาส่งเสริมเยาวชนให้เข้าใจเรื่องเพศ ใช้ชีวิตทางเพศอย่างปลอดภัย และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางเพศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสรีระ และครอบคลุมแนวคิด ในประเด็นที่สำคัญดังนี้

3.1 การพัฒนาตามช่วงวัยของมนุษย์ (Human Sexual Development) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเรื่องเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศตามวัย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ได้แก่พัฒนาการของมนุษย์ในด้านความสามารถในการสืบพันธุ์ รวมถึงความต้องการ และความพึงพอใจทางเพศ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนรู้สึกพอใจ ภูมิใจ ไม่เกิดปมด้อยในเรือนร่าง และสรีระของตนเอง ยอมรับความเป็นตัวตนทางเพศและเพศสภาพของตน เคารพความเป็นตัวตน และเพศสภาพของผู้อื่นมีปฏิสัมพันธ์กับทุกเพศอย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของเรื่องเพศเป็นพัฒนาการธรรมชาติของชีวิตมนุษย์

3.2 สุขอนามัยทางเพศ (Sexual Health) หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์ ความเข้าใจต่างๆ ในเรื่องเพศ รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพที่เอื้อต่อสุขภาวะทางเพศและการป้องกันอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับสุขภาพ การตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ การเลือกวิธีคุมกำเนิด การดูแลที่เหมาะสมเมื่อเริ่มตั้งครรภ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การติดต่อของโรคทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ การจัดการกับชีวิตตามค่านิยมของตนในกรณีที่ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม ช่วยกันป้องกัน และระงับการทำร้ายการล่วงละเมิดทางเพศ

3.3 พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับเพศและวัย การแสดงพฤติกรรมอยู่ภายใต้กรอบของสังคม วัฒนธรรม ชีวิตวิทยา และลักษณะเฉพาะบุคคลด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกในวิถีเพศที่ตนเองให้คุณค่าโดยเคารพสิทธิของผู้อื่น แยกแยะการกระทำทางเพศที่ทำให้ชีวิตมีสุขภาวะกับการกระทำที่เป็นผลร้ายต่อตนเอง และผู้อื่น แสวงหาข้อมูลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางเพศของตน สร้างความรู้สึกสุขใจ พึงพอใจทางเพศโดยไม่จำเป็นต้องลงมือปฏิบัติตามความรู้สึก

3.4 สัมพันธภาพ (Interpersonal Relation) หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การเลือกคู่ครอง การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัวความสัมพันธ์ที่มีขึ้น พร้อมกับความคาดหวังต่อบทบาท และความรับผิดชอบ สัมพันธภาพที่ดีอยู่บนฐานของพยายามเรียนรู้ รับฟังซึ่งกันและกัน เคารพและให้เกียรติกัน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรัก และความผูกพันลึกซึ้งตามความเหมาะสม พัฒนา และรักษาสัมพันธ์ภาพในความสัมพันธ์ที่ตนให้คุณค่า และสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นใช้ทักษะต่างๆ ที่จะเอื้อให้ตนเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดี และมั่นคงกับผู้อื่น

3.5 ทักษะส่วนบุคคล (Personal and Communication Skills) หมายถึง ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ การดำเนินชีวิตตามค่านิยมของตนได้อย่างรู้คุณค่า รู้จักคิด และตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีทักษะในการเข้าใจตนเอง และใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับความปรารถนา และค่านิยมของตน สามารถรับผิดชอบกับพฤติกรรม และสิ่งที่ตนได้กระทำ ได้ฝึกฝนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ได้พัฒนาทักษะของการคิด วิเคราะห์ แยกแยะอย่างรอบด้าน สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับครอบครัว คนใกล้ชิด เพื่อน และคนรักเช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการ กับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

3.6 สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture) หมายถึง ค่านิยมในด้านเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วเย้าต่าง ๆ รวมทั้งการแสดงบทบาทของชายหญิง สิทธิทางเพศระบบการให้คุณค่า อัตลักษณ์ทางเพศ รวมถึงการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมภายใต้กรอบของสังคม และวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเคารพต่อความแตกต่างของค่านิยมในเรื่องเพศประมินได้ว่าการเลี้ยงดูในครอบครัว วัฒนธรรม สื่อ และข้อมูล ข่าวสาร ที่ได้รับจากสังคมส่งผลต่อความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยม และการกระทำในเรื่องเพศได้อย่างไร

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มวัยรุ่น มีความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะชีวิต (Life Skill) เป็นสมรรถนะสำคัญ ที่นักเรียนควรได้เรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2555, จาก <http://www.lifeskills.obec.go.th>) และองค์การอนามัยโลกได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของทักษะชีวิต ที่ถือเป็นหัวใจในการดำรงชีวิต ได้แก่ ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision Making) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ทักษะการตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with Stress) และทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion) ซึ่งเป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเพศศึกษา มุ่งพัฒนาส่งเสริมเยาวชนให้เข้าใจเรื่องเพศ ใช้ชีวิตทางเพศอย่างปลอดภัย และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางเพศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสรีระ แนวคิดหลักการ ทักษะชีวิต ที่จะช่วยให้บุคคลสามารถ

เผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นความสุข

แนวคิดพฤติกรรมทางเพศ

เรื่องเพศเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อมนุษย์ทุกคน โดยจะเป็นส่วนในการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์และมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ทั้งยังเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานตามปกติของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิทยาได้กล่าวว่า มนุษย์มีสัญชาตญาณทางเพศมาตั้งแต่เกิด เพราะทางชีววิทยานั้นถือว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 แบบ คือสัญชาตญาณของการอยู่รอด และสัญชาตญาณการสืบพันธุ์ ซึ่งถ้าไม่มีสัญชาตญาณดังกล่าว มนุษย์คงไม่มีแรงผลักดันในการดำเนินชีวิตและสืบทอดเผ่าพันธุ์ได้ และสัญชาตญาณทั้งสองอย่างจะปรากฏให้มีการพัฒนาของชีวิต ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนกระทั่งวัยชรา ซึ่งบุคคลจะมีการปรับตัวได้คตินั้นต้องมีการปรับตัวได้ดีในเรื่องเพศด้วย แต่จะอย่างไรให้สัญชาตญาณเรื่องเพศได้แสดงออกในเวลาอันสมควร มีความพร้อม มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตามมา สิ่งเหล่านี้จึงเป็นความแตกต่างของมนุษย์ และสัตว์ทั่วไป

1. ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น

คำว่าเพศ (Sex) หมายถึงคุณลักษณะของเพศชาย หรือเพศหญิง ส่วนคำว่า เรื่องที่เกี่ยวกับเพศ (Sexuality) มีความหมายครอบคลุมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างสองเพศ ทั้งทัศนคติ ค่านิยม ความรู้สึก หรือพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งกิจกรรมที่เกิดขึ้น อาจเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมา รวมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกิจกรรมนี้อาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ (เฉลิมพล ดันสกุล. 2546 : บทนำ) และสามารถแบ่งพฤติกรรมได้ 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) และพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ดังนั้นคำว่า “พฤติกรรมทางเพศ” จึงมีความหมายครอบคลุมทั้งพฤติกรรมที่อยู่ภายในและพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก (อังคณา เพชรภาพ. 2551 : 13)

ส่วนความหมายของคำว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ดังนี้

1) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และการกระทำการแสดงออก หรือสิ่งที่วัยรุ่นได้แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นการคบเพื่อน การแสดงออกซึ่งความรัก การจับมือถือแขน การโอบกอด การหอมจูบ ทั้งในที่สาธารณะ หรือในที่ลับตาคน รวมไปถึงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสด้วย (พงษ์สันชัย ปะวันนา. 2549 : 9)

2) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การปฏิบัติที่ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อ

ทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เร็ว ตั้งแต่อายุในช่วงวัยรุ่นตอนต้น การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ หรือคู่นอนโดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย การมีคู่นอนมากกว่า 1 คน (ก้าวทุกวินาที สหวิชา.COM. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.sahavicha.com>)

3) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ (Sexual Behaviors) ได้แก่ การเริ่มต้นมีแฟนเร็วเกินไป การเริ่มมีสัมผัสและเนื้อต้องตัว กอดจูบ อยู่กันตามลำพัง และมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (บริษัทคลินิกจิตประสาท. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.psyclin.co.th>)

โดยสรุป พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่อยู่ภายในและพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก ทั้งคำพูด การกระทำ กริยาท่าทางของบุคคล และปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล รวมทั้งความรู้สึก ความคิด ทศนคติ และความเชื่อต่างๆ ที่เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เร็วตั้งแต่ช่วงเป็นวัยรุ่นตอนต้น การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการหรือคู่นอนโดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย การมีจำนวนคู่นอนมากกว่า 1 คน เป็นต้น ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น อาจจำแนกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านตัววัยรุ่น (Biopsychosocial Factor) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environment Factor) (ประณีต ส่งวัฒนา. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.thaithesis.org>)

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน จึงเป็นแรงผลักดันสำคัญให้กระทำ หรือแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ความต้องการของวัยรุ่นไม่ได้ยึดเอาความต้องการของครอบครัวเป็นหลักเหมือนสมัยเด็กๆ วัยรุ่นจะยึดเอากลุ่มเพื่อน และสังคมเป็นแนวปฏิบัติ ส่งผลให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมเสี่ยง สรุปได้ดังนี้

2.1 การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันการตั้งครรภ์ หรือการเกิดโรค และมีเพศสัมพันธ์ในระยะเวลาที่ไม่เหมาะสม หรือยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบผลจากการมีเพศสัมพันธ์ที่จะตามมาในภายหลัง จึงก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมได้ วัยรุ่นมักมีความเชื่อว่าการติดเชืเอชไอวี จะมีมากเฉพาะในหญิงขายบริการเท่านั้น การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนน่าจะมีความปลอดภัยมากกว่า ความเชื่อดังกล่าว จึงเป็นความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ โดยจากการสำรวจ พบว่าปัจจุบันวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น และมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยน้อย (กรมควบคุมโรค. 2555 : 4) จากผลการศึกษาสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประเทศไทย มีแนวโน้มอัตราป่วยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องใน 5 ปีที่ผ่านมา โดย พบว่า การระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรค

เอดส์ระลอกใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น กลุ่มอายุที่มีอัตราป่วยมากที่สุด คืออายุ 15-24 ปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กรมควบคุมโรค. 2555 : 6)

2.2 การบริโภคสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

โลกปัจจุบัน อาจเรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่มีวิวัฒนาการของข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆรวดเร็ว โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ที่ทำให้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกันและในเวลาเดียวกันทั่วโลกวัยรุ่นสามารถเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้ทั้งที่บ้าน และในโรงเรียน มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการช่วยอารมณ์ทางเพศ หรือขายบริการทางเพศ เป็นต้น วัยรุ่นเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว แต่ขาดการพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ จึงมีความเสี่ยงต่อการบริโภคสื่อที่ช่วยอารมณ์ทางเพศได้ จากผลการศึกษาของ จูดีพร อิงคถาวรวงศ์, สุริย์พร กลุญเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์ และญวนนิ จรูญศักดิ์. (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าเพื่อนจะมีอิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์หลังการดื่มแอลกอฮอล์ ดูเว็บไซต์ และวีซีดีเป็นสื่อที่มีส่วนในการกระตุ้นให้มีความรู้สึกทางเพศ โดยพบถึงร้อยละ 62 และร้อยละ 56.3 ตามลำดับ

2.3 การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด

วัยรุ่นต้องการให้สังคมยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว และอยากเด่นอยากดัง จึงมักแสดงออกในรูปแบบของการฝืนกฎระเบียบของสังคม เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า เพื่ออวดความเป็นผู้ใหญ่ของตนเอง มีการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด ซึ่งจะส่งผลต่อการขาดสติ ขาดความยับยั้งชั่งใจ ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้สูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จูดีพร อิงคถาวรวงศ์ และคณะ. (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า เพื่อนจะมีอิทธิพลในการชักนำกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์หลังการดื่ม แอลกอฮอล์ โดยพบร้อยละ 62 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ (2551:134) ที่พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติด สอดคล้องกับผลการศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ: ความซุกและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประชากร 22,000 คนในเดนมาร์ก ที่พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่และการดื่มเหล้าในปริมาณที่มาก (Buttmann, Nielsen, Munk, Liaw and Kjaer. Retrieved May 20, 2013, from <http://www.ncbi.>)

2.4 การเที่ยวในสถานเริงรมย์

วัยรุ่นมักจะมีค่านิยมเกี่ยวกับความต้องการแสดงออกที่อิสระ เช่นการเที่ยวสถานเริงรมย์ในเวลากลางคืน โดยเป็นความท้าทายที่วัยรุ่นอยากเรียนรู้ อยากทดลอง หากเป็นวัยรุ่นหญิงมักจะแต่งหน้า แต่งตัว ใส่เสื้อผ้าที่เปิดเผยเรือนร่าง การแต่งกายเหล่านี้ หากไปเที่ยวในสถานเริงรมย์

จะเป็นสิ่งช่วยให้เกิดอารมณ์ทางเพศ และสถานที่เหล่านั้นอาจกลายเป็นแหล่งมั่วสุมเรื่องเพศ รวมทั้งการใช้สารเสพติดได้ วัยรุ่นที่อาศัยอยู่เพียงลำพังในสิ่งแวดล้อมที่ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งบริการทางเพศหรือแหล่งบันเทิง ทำให้เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (บุษบา ญาณสมเด็จ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก [http:// www.sahavicha.com](http://www.sahavicha.com)) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ (2551 : 134) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือการเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การมีคู่อรัก และอยู่ลำพังสองต่อสอง

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีโอกาสพบได้สูงในวัยรุ่น เนื่องจากเป็นวัยที่ชอบความท้าทาย ต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง มีอารมณ์ทางเพศมากขึ้น แต่ยังขาดการยั้งคิดไตร่ตรอง พิจารณาให้รอบคอบ ดังนั้นการคู่อรักที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง การอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งบริการทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ การมีอาการมีเมามาจากดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ การไม่มีการรับรู้ หรือไม่มีความเชื่อหรือทัศนคติที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ร่างกายเป็นอันตราย เกิดปัญหาและผลกระทบ หรือเสียชีวิต เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ ปัญหาการติดโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และกลายเป็นปัญหาทางสังคมได้

3. ผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น

ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จะนำไปสู่ปัญหาและผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยรุ่น (มนฤดี เตชะอินทร์ และพรณี ศิริวรรณภา. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.med.cmu.ac.th>) สรุปได้ดังนี้

3.1 การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

การตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่น ถือเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวนอกจากจะเป็นดัชนีชี้วัดความเสื่อมของสังคม ยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบสังคมรวมถึงรัฐสวัสดิการที่รัฐบาลต้องจัดหา และที่สำคัญคือ การพัฒนาประชากรของประเทศ เนื่องจากปัญหาแม่วัยรุ่นที่ไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร ย่อมส่งผลต่อการเติบโตของเด็ก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาต่อสุขภาพของแม่และเด็กที่เกิดมา เนื่องจากการตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่น ส่วนใหญ่มีสภาพร่างกายยังไม่พร้อมเต็มที่ ทั้งการเจริญเติบโตของแม่ที่ยังมีการเจริญเติบโตไม่เต็มที่ จึงส่งผลต่อการเจริญเติบโตของบุตรและการเติบโตของมารดาเอง ภาวะความไม่สมบูรณ์พร้อมทางร่างกายส่งผลเสียต่อการดูแลของรัฐในระยะยาว

2) ปัญหาทางสาธารณสุข จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุขยังพบว่า แม่ช่วง

วัยรุ่น ขาดวุฒิภาวะในการดูแลตนเองระหว่างตั้งครรภ์ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการตั้งครรภ์และการคลอดที่ชัดเจน ทั้งการฝากครรภ์ช้า และไม่ครบตามเกณฑ์ ภาวะโลหิตจาง การคลอดก่อนกำหนด ทำให้พบปัญหาทารกน้ำหนักน้อย หรืออาจมีการตายคลอด

3) ปัญหาต่อสังคม ซึ่งถือเป็นปัญหาลูกโซ่ใหญ่ทางสังคม ทั้งปัญหาการทำแท้งไม่ปลอดภัย การทอดทิ้งและทำร้ายเด็ก รวมถึงปัญหาการขาดวุฒิภาวะและความพร้อมที่จะเลี้ยงดู นำไปสู่ความรุนแรงในครอบครัว และที่สำคัญผู้หญิงจะไร้อนาคตไม่สามารถเรียนต่อได้ กลายเป็นแรงงานราคาถูก หรือไร้อาชีพในที่สุด

4) ปัญหาต่อภาครัฐ การดูแลแม่วัยรุ่น มีค่าใช้จ่ายสูงมาก นอกจากนี้จากปัญหาการทอดทิ้งเด็ก ปัญหาทางสุขภาพเด็กและปัญหาทางสังคม ยังส่งผลให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3-4 ปี หรือยาวนานกว่า ซึ่งหากรัฐบาลแก้ปัญหาสำเร็จจะประหยัดงบประมาณรัฐ และไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม

3.2 การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วัยรุ่น มีความเสี่ยงกับการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ อันเนื่องมาจากพื้นฐานทางพัฒนาการของวัยรุ่น เป็นวัยที่มีปัญหาเรื่องเพศ และการปรับตัวกับสภาพร่างกาย และอารมณ์ที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลง คือมีความสนใจในเพศตรงข้าม ร่วมกับความรูสึกทางเพศที่เกิดขึ้นมาตามธรรมชาติอย่างมากอยู่แล้ว วัยรุ่นจึงต้องเรียนรู้ที่จะรู้จักควบคุมตนเอง เรียนรู้ที่จะระบายนามณ์ทางเพศ ให้ออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับได้

3.3 การหย่าร้าง

การหย่าร้างนับเป็นการสิ้นสุดชีวิตการแต่งงาน หรือสถานภาพชีวิตคู่ จากการศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนแต่งงาน หรือมีบุตรแล้วจึงจดทะเบียนหรือแต่งงาน จะมีความเสี่ยงต่อการหย่าร้างสูงกว่าคู่ชีวิตที่ไม่ใช่วัยรุ่นทั่วไป เพราะมักมีปัญหาทางด้านการเรียน ด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงในการเงินและอาชีพ และความไม่มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์และสังคม

บริบทจังหวัดพัทลุง

จังหวัดพัทลุง มีวิสัยทัศน์ว่า เป็นเมืองเกษตรยั่งยืน ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและกำหนดพันธกิจในการพัฒนาประชาชน โดยมุ่งการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ พร้อมคุณธรรม ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และกำหนดเป้าประสงค์ เป็นการพัฒนาครอบครัว ยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปราศจากอบายมุขและสิ่งเสพติด (สำนักงานจังหวัดพัทลุง. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.phatthalung.go.th>)

ลักษณะทางประชากรของจังหวัดพัทลุง (ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2555) มีประชากรทั้งหมด 514,434 คน ประชากรเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยประชากรเพศชาย จำนวน 251,342 คน

(48.86 %) และเพศหญิง จำนวน 263,092 คน (51.14%) เป็นประชากรวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 74,117 คน (14.41%) ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (84.85%) การกระจายรายได้ของประชากรอยู่ในอัตราใกล้เคียงกันและระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ส่วนสถานศึกษามีจำนวน 317 แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (แยกส่วนพัทลุง) จำนวน 28 โรงเรียน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. 2556 : 3-4)

สภาพปัญหาทั่วไปในประชากรวัยรุ่นพบว่าคุณภาพการศึกษาของจังหวัดพัทลุง ค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์วิชาหลัก มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. 2556 : 3-4) ด้านการสอนเรื่องเพศ พบว่าลูกผู้หญิงมีความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศโดยรวมในระดับมาก แต่พ่อแม่สอนเรื่องเพศน้อยกว่าความต้องการของลูก (สุริย์พร กฤษเจริญ. 2550 : 68) นอกจากนี้ยังพบว่าสถานการณ์การคลอดของมารดาวัยรุ่นจังหวัดพัทลุงในปีพ.ศ.2553 – 2554 มีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย (11.25% และ 13.20%) จัดอยู่ในลำดับที่ 69 ของทั้งประเทศ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัดพัทลุง. 2556 : 5) และจังหวัดพัทลุงแม้เป็นจังหวัดขนาดเล็กแต่พบว่ามีความมีจำนวนโรงแรม รีสอร์ท อพาร์ทเมนต์รายวัน ที่พักชั่วคราว ค่อนข้างมากถึงจำนวน 55 แห่ง (ไทย-โฮเต็ลธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.thai-hotel.biz>)

สำหรับการจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุกในกลุ่มวัยรุ่นพบว่า โรงพยาบาลพัทลุงได้จัดทำโครงการรณรงค์ปลอดภัยในพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลพัทลุง ดำเนินการในปี 2553-2555 เน้นกลุ่มเป้าหมายนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะคิด และทักษะการป้องกันการตั้งครรภ์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหา และเพื่อส่งเสริมให้มารดาวัยรุ่น เข้าถึงบริการสุขภาพ กลวิธีดำเนินงาน คือจัดอบรมรณรงค์เนื้อหาเพศศึกษา สุขอนามัยวัยเจริญพันธุ์ สถานการณ์การตั้งครรภ์ และผลกระทบ เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์และวางแผนครอบครัว ทักษะชีวิต การรักนวลสงวนตัว และฝึกกิจกรรมพัฒนาจิต ให้นักเรียนได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากทีมสหวิชาชีพของโรงพยาบาลพัทลุง ผลการติดตามสถานการณ์อัตราการคลอดของแม่วัยรุ่นในพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลพัทลุงเมื่อสิ้นสุดโครงการ ลดลงเหลือเท่ากับ 10.16 %

นอกจากนี้มีการดูแลช่วยเหลือ โดยศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC : One Stop Crisis Center) ซึ่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัดพัทลุง รับผิดชอบหลักและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา 4 ด้าน คือ 1) การใช้ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ 2) การค้ามนุษย์ 3) การใช้แรงงานเด็ก 4) ตั้งครรภ์ไม่พร้อม (คุณแม่วัยใส) (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัดพัทลุง. 2556 : 12)

แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพของ PRECEDE Framework

โดยทั่วไปในการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลว่ามีสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลนั้น จะมีแนวคิดในการวิเคราะห์ 3 กลุ่ม (สมจิต หนูเจริญ, รวมพร คงกำเนิด และวัลลา ตันตโยทัย. 2543 : 47) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยภายในตัวบุคคล (Intra Individual Causal Assumption) โดยมีแนวคิดที่ว่าสาเหตุการเกิดพฤติกรรม หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม มาจากองค์ประกอบภายในบุคคล ได้แก่ ความรู้ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม แรงจูงใจ หรือความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม

กลุ่มที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกบุคคล (Extra Individual Causal Assumption) กลุ่มนี้มีแนวคิดที่ว่า สาเหตุการเกิดพฤติกรรมมาจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม องค์ประกอบด้านประชากรและลักษณะทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับหลายปัจจัย (Multiple Causal Assumption) แนวคิดกลุ่มนี้จะนำทฤษฎีการเรียนรู้ จิตวิทยาสังคม สังคมศาสตร์ ประชากรศาสตร์ และสาขาอื่นๆเข้ามาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรม มีแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุมาจากทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกบุคคล ซึ่งนักพฤติกรรมศาสตร์สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคลได้แก่ ความยากง่ายในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การประเมินผลประสิทธิภาพของบริการสาธารณสุข โลกทัศน์เกี่ยวกับอาการของโรค ความรุนแรงและการเสี่ยงต่อการเกิดโรค ความรู้ องค์ประกอบด้านประชาชน เป็นต้น

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE Framework ของครูเตอร์ (Krueter:1999) โดยมีแนวคิดการวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับหลายปัจจัย คำว่า PRECEDE ย่อมาจาก Predisposing, Reinforcing and Enabling Causes in Educational and Evaluation (เบญจมาศ สุขศรีเพ็ง. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.gotoknow.org>) ใช้วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แนวคิดส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE – PROCEED Model ใช้กันอย่างแพร่หลาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1987 จนถึงปัจจุบัน นิยมนำไปประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดด้านพฤติกรรมสุขภาพ ใช้วิเคราะห์วางแผน และประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพและสุขศึกษาโดยเริ่มจากผลลัพธ์ (Outcomes) และวิเคราะห์แบบย้อนกลับไปยังปัจจัยนำเข้า (Inputs) หรืออีกนัยหนึ่งคือ คุณภาพชีวิตของบุคคลที่พึงประสงค์แล้ว พิจารณาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะไม่ใช้ PROCEED Model คือ ระยะที่ 6 การดำเนินงานตามแผน (Implementation) ระยะที่ 7 การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) ระยะที่ 8 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) และระยะที่ 9 การประเมินผลลัพธ์สุดท้าย (Out-come

Evaluation) เนื่องจากไม่มีการวินิจฉัยและวิเคราะห์ประเมินกระบวนการ ผลกระทบ และผลลัพธ์ สุดท้าย การประเมินความสอดคล้องตามเป้าหมายของปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ตามนโยบายและพันธกิจขององค์กร และเนื่องจากการประเมินผลรวบยอดของวัตถุประสงค์ที่ได้รับ ด้านสุขภาพหรือคุณภาพชีวิตอาจใช้เวลาานาน จึงสามารถประเมินคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ได้ การใช้ PRECEDE Framework ประกอบด้วย 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวินิจฉัยด้านสังคม (Social Diagnosis)

จุดมุ่งหมายของระยะนี้เพื่อระบุ บ่งชี้และประเมินปัญหาด้านสังคมซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต (Quality of Life : QOL) ของประชากรเป้าหมาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วางแผนเข้าใจปัญหาด้านสังคมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย หรือประชาชนเป้าหมาย เพื่อให้สามารถมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ปัญหาด้านสังคมที่จะเชื่อมโยงไปถึงปัญหาด้านสุขภาพ สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบสำคัญต่อชีวิต และคุณภาพชีวิตส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านสังคม วิธีการวินิจฉัยด้านสังคมอาจดำเนินการโดยจัดเวทีชุมชน (Community Forums) การแสดงข้อตกลงร่วมในกลุ่ม (Nominal Groups) การอภิปรายเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) การสำรวจ (Surveys) และการสัมภาษณ์ (Interviews) เป็นต้น

ระยะที่ 2 การวินิจฉัยด้านระบาดวิทยา (Epidemiological Diagnosis)

การวินิจฉัยระยะนี้จะช่วยให้ผู้วางแผนพิจารณากำหนดปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งจะช่วยให้สามารถระบุบ่งชี้ว่ามีปัจจัยด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตจุดเน้นของระยะนี้เพื่อระบุบ่งชี้สาเหตุอันเนื่องมาจากปัญหาด้านสุขภาพ มีวิธีการดังนี้

- 1) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต
- 2) จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนงานโครงการและการใช้ทรัพยากร
- 3) มีความเป็นไปได้ในการกำหนดความรับผิดชอบระหว่างวิชาชีพ องค์กร และหน่วยงานร่วมกันนอกจากนี้การจัดอันดับความสำคัญของปัญหาก็ก็นำไปใช้กำหนดวัตถุประสงค์และประชากรกลุ่มเป้าหมายของแผนงานได้ ดังนั้น การวินิจฉัยในระยะที่ 1 – 2 จะช่วยให้สามารถกำหนดเป้าประสงค์ที่ต้องการให้บรรลุหลังการดำเนินงานตามแผนงานโครงการได้

ระยะที่ 3 การวินิจฉัยด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม (Behavioral and Environmental Diagnosis)

ในระยะนี้เป็นการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพที่พบในระยะที่ 2 ซึ่งอาจรวมถึงสาเหตุที่ไม่ใช่พฤติกรรมด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมซึ่งสามารถจะช่วยให้เกิดปัญหาสุขภาพได้ แต่ไม่สามารถควบคุมได้โดยพฤติกรรม ปัจจัยเหล่านี้สามารถรวมถึงพันธุกรรม อายุ เพศ และการเจ็บป่วย

สภาพดินฟ้าอากาศ สถานประกอบการ และความเพียงพอของการบริการสุขภาพ เป็นต้น ในระยะนี้ จะจัดลำดับความสำคัญ ในประเด็นพฤติกรรมที่สำคัญ และความสามารถในการเปลี่ยนแปลงของ พฤติกรรมนั้น ๆ วินิจฉัยพฤติกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ และคุณภาพชีวิตในระยะที่ 2 ซึ่ง จะช่วยให้ผู้วางแผนสามารถเลือกพฤติกรรมเป้าหมายนำมาวางแผนแก้ไขปัญหาได้

ระยะที่ 4 การวินิจฉัยด้านการศึกษาและองค์กร (Education and Organizational Diagnosis)

ระยะนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาปัญหาต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งที่เป็นปัจจัย ภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผน โดยจะแบ่งปัจจัย เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานและก่อให้เกิดแรงจูงใจ ในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ปัจจัยนี้จะเป็นความพอใจของบุคคล ที่ได้มาจากการประสบการณ์ การเรียนรู้ ความพอใจนี้อาจมีผลทั้งการสนับสนุนหรือยับยั้งการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะ และ การรับรู้ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงปัจจัยด้านประชากร และสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการวางแผนได้

2) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) หมายถึง สิ่งที่เป็นแหล่งทรัพยากรจำเป็นต่อการ แสดงพฤติกรรมของบุคคล ชุมชน รวมทั้งทักษะที่จะช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นๆ สิ่งที่สำคัญ คือ ความสามารถในการเข้าถึงบริการ ได้ (Accessibility) การหาได้ง่าย (Available) ทั้งด้าน สิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ สังคมวัฒนธรรม ทักษะส่วนบุคคล ปัจจัยเอื้อนี้เป็นปัจจัยที่สนับสนุน หรือ ยับยั้งให้เกิดหรือไม่เกิดพฤติกรรม และพฤติกรรมจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนด้านทักษะ (Skill) ต้องการให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ แหล่งทรัพยากร (Resource) เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ ต้องการ และแหล่งบริการ (Health Service) ความง่ายในการเข้าถึงบริการ

3) ปัจจัยเสริมแรง (Reinforcing Factors) หมายถึง แรงเสริมหรือแรงกระตุ้นให้มีการกระทำ เป็นปัจจัยภายนอกจากคน หรือกลุ่มคน ที่มีอิทธิพลในการยอมรับ หรือไม่ยอมรับต่อ พฤติกรรมสุขภาพนั้นๆ ลักษณะปัจจัยเสริมจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับโครงการสุขภาพ เช่น รางวัลหรือ ผลตอบแทนหรือการได้รับการลงโทษ ภายหลังที่ได้แสดง พฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ทั้งที่เป็นการ กระตุ้นเตือน ยกย่องชมเชย คำหิติดีเยน การให้กำลังใจ หรือการลงโทษ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เกิด ความมั่นคงของการเกิดพฤติกรรม บุคคลที่เสริมแรงที่สำคัญได้แก่ครอบครัว เพื่อน ครู บุคลากรทาง การแพทย์และสาธารณสุข หรือ สื่อมวลชน เป็นต้น

การดำเนินงานตามขั้นตอนการวิเคราะห์ทางการศึกษาและองค์กร จะเป็นการพิจารณาว่า ปัจจัยต่างๆที่เป็น ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม นั้น มีปัจจัยใดบ้าง ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมใน

ลักษณะที่ต้องการ ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม จัดลำดับของปัจจัย จัดกลุ่มของปัจจัย และความยากง่ายของการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยต่างๆเหล่านั้น ซึ่งจะทำให้การวางแผนในขั้นต่อไปเหมาะสมยิ่งขึ้น

ระยะที่ 5 การวินิจฉัยด้านการบริหารและนโยบาย

ในระยะนี้จะมุ่งเน้นวินิจฉัยเกี่ยวกับการบริหารและการจัดองค์กรซึ่งจะต้องระบุให้ชัดเจนก่อนดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ซึ่งรวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดตารางการปฏิบัติงาน การจัดองค์กรและบุคลากรในการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ การประสานงานกับหน่วยงาน สถาบันและชุมชน ลักษณะของการวินิจฉัย ประกอบด้วย

1) การวินิจฉัยด้านการบริหาร เช่นการวิเคราะห์นโยบาย ทรัพยากร และสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาแผนงาน โครงการสุขภาพ

2) การวินิจฉัยนโยบาย เป็นการประเมินความเหมาะสม สอดคล้องของเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการกับภารกิจ กฎระเบียบขององค์กร

ดังนั้นในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกใช้ตามกรอบแนวคิด PRECEDE Framework เนื่องจากปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน เกิดจากหลายปัจจัย จำเป็นต้องวิเคราะห์ให้มีความครอบคลุม ทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล และข้อมูลปัจจัยเสี่ยงทางเพศ และเพื่อต้องการสำรวจสถานการณ์ปัญหา ขนาดของความรุนแรง ระดับพื้นที่ของอำเภอเมืองพัทลุง ซึ่งคาดว่าปัจจัยเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง) จากการศึกษา งานวิจัยจำนวน 20 เรื่อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา พบว่าระเบียบวิธีวิจัย สามารถทำการศึกษาได้ทั้งรูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเสี่ยงทางเพศ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่น การเลือกกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่นำมาใช้จะเป็นทฤษฎีด้านพฤติกรรม เช่น PRECEDE Framework แบบแผนความเชื่อ เป็นต้น โดยมีตัวแปรต้นเป็นลักษณะของปัจจัยต่างๆ และตัวแปรตามเป็นระดับของพฤติกรรมเสี่ยง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามากที่สุด คือ มารดาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และมาคลอดในสถานบริการต่างๆ พบรายงานวิจัยจำนวน 4 เรื่อง และกลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา เช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา นักศึกษา

ชั้นปีที่ 1 พบรายงานวิจัยจำนวน 16 เรื่อง โดยเป็นการศึกษาเฉพาะนักศึกษาเพศหญิง 3 เรื่อง สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 เพศ

สังคมไทยให้การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของเพศชาย โดยมีความเชื่อว่าธรรมชาติของเพศชายมีความต้องการทางเพศ และจำเป็นต้องหาทางปลดปล่อย แต่ผู้หญิงกลับมิได้ถูกคาดหวังว่าเป็นผู้มีความต้องการทางเพศเช่นกัน จากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ 32.0 และ 21.2 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 49.8 และ 49.8 ในปี 2554 (กรมควบคุมโรค. 2555 : 4) นอกจากนี้การศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551 : 133) พบว่าอัตราการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชายเท่ากับร้อยละ 34.1 ส่วนเพศหญิงเท่ากับร้อยละ 5

1.2 อายุ

การตั้งครรภ์และการคลอดในวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น 15-17 ปี สถิติกระทรวงสาธารณสุข ปีพ.ศ. 2553 พบว่า การคลอดของวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี มากถึงร้อยละ 16.2 ของการคลอดทั้งหมด (เบญจพร ปัญญาภรณ์. 2554: 1) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551 : 133) ที่พบว่าร้อยละ 16.6 ของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์อายุเฉลี่ย เท่ากับ 14.7 ปี เช่นเดียวกับผลการศึกษาของกรรณิกา สหเมธพัฒน์, จันทร์เพ็ญ สุริยาวงษ์ และพรรณพิศ วิทยถาวรวงศ์. (2553 : 316) ที่พบว่ามารดาวัยรุ่นมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 17.5 ปี

กลุ่มวัยรุ่นช่วงตอนต้นถึงตอนกลาง เริ่มห่างจากครอบครัวเพื่อศึกษาในระดับที่สูง มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นตอนต้น จากการศึกษาของ ฌมณ ธนินธนาภรณ์ (2552: 99) อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์เท่ากับ 15.47 ปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมนึก เตชะพะโลกุล (2551: 388) ที่พบว่ามารดาวัยรุ่น อายุเฉลี่ย 17.6 ปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (2555 : 4) ที่พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลงเรื่อยๆ และพบผลกระทบที่สำคัญที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น คือการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และปัญหาการตั้งครรภ์

1.3 รายได้

รายได้ของวัยรุ่น ส่วนใหญ่ได้รับจากครอบครัว จึงเป็นตัวบ่งชี้สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และมีผลต่อการใช้ชีวิตของวัยรุ่น ซึ่งหากได้รับในจำนวนสูง จนเหลือพอที่จะนำไปใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากความจำเป็นในชีวิตประจำวัน จะทำให้วัยรุ่นฟุ่มเฟือย บริโภคนิยม การคบเพื่อน การเที่ยวมั่วสุมต่างๆ จนอาจเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ผลการศึกษา

ของ พงษ์สันชัย ปะวันนา (2549 : 120) นักเรียนหญิงที่มีรายได้จากพ่อแม่ให้มาก มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนหญิงที่มีรายได้จากพ่อแม่ให้น้อย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชลนิทรา แสงบุราณ (2551 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ที่ได้รับจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทางเพศของบุตรสาว เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ พิชานัน หนูวงษ์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ได้แก่ ปัจจัยทางด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

1.4 ระดับการศึกษา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น เนื่องจากจะมีผลต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนระดับความรู้ตึกนึกคิด ความเชื่อและมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่สูงสัมพันธ์กับอายุที่มากขึ้น โดยกลุ่มวัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุ 15-17 ปี พบว่ามีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (เบญจพร ปัญญาขง. 2554 : 1) นอกจากนี้ยังพบว่า ประสิทธิภาพการมีเพศสัมพันธ์ของ นักเรียนที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสายสามัญ มีความแตกต่างกับนักเรียนสายอาชีพ คือนักเรียนหรือนักศึกษา ที่ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1-3 โดยพบร้อยละ 11.2 และร้อยละ 31.9 (อังคณา เพชรภาพ. 2551 : 119) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ณมน ธนินธนากร (2552 : 99) ที่พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลและด้านเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงทางเพศของนักเรียน

1.5 สถานที่พักอาศัย

วัยรุ่นต้องการให้สังคมยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะบุคคลในครอบครัว ต้องมีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงพัฒนาความเป็นวัยรุ่น การที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันกับบิดามารดา ในครอบครัว โดยไม่มีปัญหาการหย่าร้าง หรือแยกกัน หรือลักษณะการพักอาศัยด้วยกันกับญาติ ผู้ใหญ่จะทำให้มีโอกาสได้รับการอบรมขัดเกลา ได้รับรู้บรรทัดฐาน วัฒนธรรม ประเพณีของสังคม หรือดูแลเอาใจใส่ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้พฤติกรรมที่ทางเพศของวัยรุ่นได้ โดยการศึกษาของ ชลนิทรา แสงบุราณ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่ามารดา ที่มีการสื่อสารเรื่องเพศ และสถานที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทางเพศของบุตรสาว เช่นเดียวกับการศึกษาของ บรรจง พลไชย (2552 : 236) ที่พบว่ากลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับต่ำ เป็นเพราะว่าพักอาศัยอยู่ด้วยกันกับบิดา มารดาอาศัย เมื่อมีปัญหาใน เรื่องต่างๆ ไป และปัญหาเกี่ยว กับเรื่องเพศ นักเรียนจะมีโอกาสได้รับคำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีได้ แต่แตกต่างกับผลการศึกษาของ วัชรภรณ์ บัตรเจริญ. (2554 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการหลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และ

การควบคุม กำกับติดตามของ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง แต่มีความ สัมพันธ์ทางบวกกับการเข้าถึง สื่อและความสะดวกในการเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

2. ปัจจัยนำ

ปัจจัยนำ หรือคุณลักษณะของบุคคลที่มีติดตัวมาก่อน เช่น ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคติ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือไม่พึงประสงค์ จากผลจากของ อังคณา เพชรภาพ (2551 : 134) พบว่าการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ และการติดโรค การรับรู้ ความรุนแรงของการตั้งครรภ์และการติดโรค มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ และจากผลการศึกษาของกรรณิกา สหเมธาพัฒน์, จันทร์เพ็ญ สุริยวงษ์ และ พรรณพิศ วิทย์ถาวรวงศ์. (2553 : 317) ที่พบว่ามารดาวัยรุ่นไม่มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และฝาก ครรภ์ และไม่ได้รับรู้โอกาสเสี่ยงจากการมีบุตร ไม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ เช่นเดียวกับผล การศึกษาของพิชานัน หนูวงษ์ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่ามารดาวัยรุ่น มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ และการฝากครรภ์ อยู่ในระดับต่ำ เจตคติต่อการตั้งครรภ์และการฝากครรภ์ อยู่ในระดับสูง ค่านิยมต่อ การมีบุตร อยู่ในระดับปานกลาง และการรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการตั้งครรภ์ อยู่ในระดับต่ำ และ การศึกษาของ กนกพัชร ต่ายคนอง (2554 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การ คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความ สัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

3. ปัจจัยเอื้อ

เป็นคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านกายภาพ และสังคมวัฒนธรรม ทักษะส่วน บุคคล และหรือ ทรัพยากรที่จะช่วยเกื้อกูลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านปัจจัยเอื้อที่สัมพันธ์กับ การเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยด้านสภาพแวดล้อมการพักอาศัยอยู่กับครอบครัว พบว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประมาณ 3 ใน 4 อาศัยอยู่กับบิดามารดา นอกจากนั้นจะอาศัยอยู่กับเพื่อน แฟน หรืออยู่ตามลำพัง (กรมควบคุมโรค. 2555 : 6) ซึ่งจะมีโอกาสเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ เหมาะสมได้ ส่วนผลศึกษาด้านทักษะส่วนบุคคลพบว่าการมีทักษะการปฏิเสธจะป้องกันพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศได้ (บุญเยี่ยม สุทธิพงศ์เกียรติ. 2551 : 95) สอดคล้องกับผลการของโสภณพันธุ์ นาขวัญ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่าการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ประกอบด้วย ความสามารถ วิเคราะห์โอกาสเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ มีความตระหนักรู้ในตน รู้ถึงควมมีคุณค่าในตน การ ปฏิเสธ การสามารถจัดการกับอารมณ์ และความเครียดได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของพิชามญช์ วรินทกษะ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศควรให้วัยรุ่นมีทักษะการ เห็นคุณค่าของตนเอง

4. ปัจจัยเสริม

ปัจจัยเสริมแรง เป็นปัจจัยภายนอกจากคน หรือกลุ่มคนที่สำคัญของวัยรุ่นคือ ครอบครัว เพื่อน และสื่อมวลชนต่างๆ การเสริมแรง การให้รางวัล หรือการได้รับการลงโทษ ภายหลังจากที่ได้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆออกมา ผลการศึกษาของชลนิทรา แสงบุราณ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่ามารดา มีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาวโดยรวมน้อย โดยเฉพาะด้านการสืบพันธุ์ การปฏิสนธิ การคบเพื่อนต่างเพศ การปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยด้านการสื่อสารเรื่องเพศ ของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทางเพศของบุตรสาว

นอกจากนี้ การเสริมแรงที่ได้รับจากเพื่อน พบว่าการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างค่านิยม ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมต่างๆ เนื่องจากวัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีความเสี่ยงต่อการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้ จากการศึกษาของ พงษ์สันชัย ปะวันนา (2549 : 120) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์คือกลุ่มเพื่อน โดยนักเรียนที่มีการพบปะกลุ่มเพื่อนที่มีเพศสัมพันธ์มาก มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนหญิง ที่ไม่มีกลุ่มเพื่อนที่มีเพศสัมพันธ์ และเพื่อนจะเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจในสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งเพื่อนสนิทมักจะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ เพราะเพื่อนในกลุ่มเดียวกันมักจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน มีอายุใกล้เคียงกัน และมีอิทธิพลจากตัวแบบในสังคมหรือเพื่อนในกลุ่มเดียวกันก้าว (ก้าวทุกวินาที สหวิชา.COM. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก [http:// www.sahavicha.com](http://www.sahavicha.com))

โดยสรุป ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากผลการศึกษา พบว่าด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพบิดามารดา ด้านปัจจัยนำ ได้แก่ ทักษะคิด การรับรู้ด้านการมีเพศสัมพันธ์ ด้านปัจจัยเอื้อ ได้แก่ สภาพแวดล้อม ทั้งด้านกายภาพ และสังคมวัฒนธรรม ทักษะส่วนบุคคล ได้แก่ ทักษะการปฏิเสธ และทักษะการจัดการกับความเครียด สำหรับด้านปัจจัยเสริม ได้แก่ แรงสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ซึ่งผลของการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เหล่านี้อาจนำมาซึ่งปัญหาและผลกระทบทั้งต่อวัยรุ่นเอง ครอบครัวและสังคมได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ได้เลือกใช้ตามกรอบแนวคิดแบบจำลอง PRECEDE Framework สรุปได้ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด PRECEDE Framework ของ ครูเตอร์ (Krueter:1999)

(ที่มา : เบญจมาศ สุขศรีเพ็ง. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.gotoknow.org>)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Analytic Cross-sectional Study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรศึกษาและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. ตัวแปรที่ศึกษา
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 จำนวน 5 โรงเรียน ปีการศึกษา 2555 ในเขตอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำนวน 5,676 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 จำนวน 5 โรงเรียน ปีการศึกษา 2555 ในเขตอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำนวน 360 คน โดยมีขั้นตอนในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ดังนี้
 - 1) ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N(z)^2 p(1-p)}{[e^2(N-1)] + [(z)^2 p(1-p)]}$$

p = อัตราการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยอายุ 13-18 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 50.1 (โครงการก้าวอย่างเข้าใจ. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2555, จาก <http://www.teenpath.net>) และผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 49.8 ในปี 2554 (กรมควบคุมโรค. 2555: 4)

จะได้ว่าอัตราการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในการศึกษารังนี้ จึงใช้ค่า p เท่ากับ 0.50

Z = ค่าคะแนนมาตรฐาน (Z-score) ตามระดับความเชื่อมั่นในการประมาณ

ค่าพารามิเตอร์ คือ 95% ค่า Z เท่ากับ 1.96

N = ขนาดประชากร โดยจำนวนประชากรศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ปีที่ 4-6 จำนวน 5 โรงเรียน ในเขตอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

ปีการศึกษา 2555 นักเรียนจำนวน 5,676

$e = 0.05$ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95%

n = ขนาดตัวอย่าง

ได้ขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 359.82 ดังนั้น จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงเท่ากับ 360 คน

2) ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1) การกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง : ชาย เป็น 1: 2 เนื่องจากผลการทบทวนอัตราการใช้เพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนช่วงอายุ 15- 17 ปี หรือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีอัตราการใช้เพศสัมพันธ์ของเพศชายมากกว่านักเรียนหญิง ประมาณ 2-5 เท่า เช่น ผลการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ (2551: 133) พบว่านักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ เพศหญิงร้อยละ 5 ส่วนเพศชายร้อยละ 34.1 นอกจากนี้การศึกษาของ ถังนา ฉายศรี, จรวยพร สุภาพ, ปิยะธิดา ขจรชัยกุล และปรารธนา สถิตวิภาวี. (2552: 164) ยังพบว่าเพศชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 30.5 ส่วนเพศหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 19.3 ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิงต่อเพศชาย ในสัดส่วน 1:2

2.2) คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน โดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) จากประชากรศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงทั้งหมด 5 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง และประชากรศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปีการศึกษา 2555

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย	การคำนวณ สัดส่วน	จำนวน ตัวอย่าง	สัดส่วน หญิง : ชาย
พัทลุง	1,755	$1,755 = 0.309 * 360$ 5,676	111	37:74
สตรีพัทลุง	1,647	$1,647 = 0.290 * 360$ 5,676	105	35:70
บ้านท่ามิหรำ	753	$753 = 0.133 * 360$ 5,676	48	16:32
ประภัสสรวรังสิต	556	$556 = 0.098 * 360$ 5,676	35	12:23
พัทลุงพิทยาคม	965	$965 = 0.170 * 360$ 5,676	61	20:41
รวม	5,675	$5,676 = 1 * 360$ 5,676	360	120:240

2.3) การสุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) จากบัญชีรายชื่อนักเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละโรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จับฉลากแบบไม่ใส่คืนตามสัดส่วนของนักเรียนวัยรุ่นเพศหญิง : ชาย เท่ากับ 1 : 2

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าระหว่างผู้เก็บข้อมูลและผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้อิสระแก่นักเรียนในการตอบแบบสอบถาม เมื่อผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการกรอกแบบสอบถามจนเป็นที่เข้าใจแล้ว โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะที่พักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบัน บุคคลที่ให้คำปรึกษา

เมื่อมีปัญหารื่องเพศ แหล่งเรียนรู้เพศศึกษา การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์เพศ ข้อมูลปัจจัยเสี่ยง และ ประสิทธิภาพด้านเพศสัมพันธ์ รวมจำนวน 16 ข้อ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและเติมข้อความ

ตอนที่ 2. แบบสอบถามปัจจัยนำ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีลักษณะ เป็นคำถามปลายปิด แบ่งเป็น 5 ระดับ แยกเป็น 2 ตอนๆ ละ 5 ข้อ มีคำถามเชิงบวก จำนวน 3 ข้อ และ คำถามเชิงลบ จำนวน 2 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 2.1 แบบสอบถามด้านทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 2.2 แบบสอบถามด้านการรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	3
ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0

การแปลให้ความหมายของคะแนน ได้กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ด้วยวิธีการกำหนด อันตรภาคชั้น นำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุด หาค่าด้วยจำนวนชั้น การให้ความหมายโดยใช้ คะแนนเฉลี่ย (Mean) ตามแนวทางของวิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.library.uru.ac.th>) ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
3.50 – 4.00	มากที่สุด
2.50 – 3.49	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
0.50 – 1.49	น้อย
0.00 – 0.49	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบประเมินปัจจัยเอื้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ลักษณะเป็น คำถามปลายปิด แบ่งเป็น 5 ระดับ แยกเป็น 3 ตอนๆ ละ 5 ข้อ มีคำถามเชิงบวก จำนวน 3 ข้อ และ คำถามเชิงลบ จำนวน 2 ข้อ รวมทั้งหมด 15 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 3.1 วัดระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน

ตอนที่ 3.2 วัดระดับความคิดเห็นต่อการมีทักษะส่วนบุคคลด้านทักษะปฏิเสธ

ตอนที่ 3.3 วัดระดับความคิดเห็นทักษะส่วนบุคคลด้านการจัดการอารมณ์

เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	3
ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0

การแปลให้ความหมายของคะแนน ได้กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ด้วยวิธีการกำหนดอันตรภาคชั้น นำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนชั้น การให้ความหมายโดยใช้คะแนนเฉลี่ย (Mean) ตามแนวทางของวิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.library.uru.ac.th>) ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
3.50 – 4.00	มากที่สุด
2.50 – 3.49	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
0.50 – 1.49	น้อย
0.00 – 0.49	น้อยที่สุด

ตอนที่ 4. แบบประเมินปัจจัยเสริม วัดความถี่ของการปฏิบัติ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบ่งเป็น 3 ระดับ แยกเป็น 2 ตอนๆละ 5 ข้อ มีคำถามเชิงบวก จำนวน 3 ข้อ และคำถามเชิงลบ จำนวน 2 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 4.1 วัดระดับการปฏิบัติที่ได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว

ตอนที่ 4.2 วัดระดับการปฏิบัติกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	ไม่เคยปฏิบัติ	2
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1
ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นประจำ	0

การแปลให้ความหมายของคะแนน ได้กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ด้วยวิธีการกำหนด อันตรภาคชั้น นำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนชั้น การให้ความหมายกำกับค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย และแปลผล ไว้ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
2.00 – 2.40	มากที่สุด
1.50 – 1.90	มาก
1.00 – 1.40	ปานกลาง
0.50 – 0.90	น้อย
0.00 – 0.40	น้อยที่สุด

ตอนที่ 5. แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เนื่องจากตัวแปรตามเป็นพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เกณฑ์การให้คะแนนจึงเป็นลักษณะตรงกันข้าม โดยหากพบพฤติกรรมเสี่ยงคะแนนจะเป็น 0 – 2 ตามลำดับ และการไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงคะแนนจะเป็น 2 และลดลงไปตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว การสรุปผลและอภิปรายจะกลับคะแนนเป็นลักษณะตรงข้ามอีกครั้ง แบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามปลายปิด วัดความถี่ของการปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ช่วง ถาถามการปฏิบัติพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 4 ด้าน แต่ละด้านมีคำถามเชิงบวก 5 ข้อ และคำถามเชิงลบ 1 ข้อ รวม 24 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 5.1 ข้อที่ 1-6 วัดการบริโภคสื่อที่ชั่วร้ายทางเพศ

ตอนที่ 5.2 ข้อที่ 7-12 วัดการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด

ตอนที่ 5.3 ข้อที่ 13-18 วัดการเที่ยวสถานเริงรมย์ต่างๆ

ตอนที่ 5.4 ข้อที่ 19-24 วัดการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ แบ่งกลุ่มของประเภทพฤติกรรมเสี่ยง ดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	ไม่เคยปฏิบัติ	2
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1
ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นประจำ	0

การแปลให้ความหมายของคะแนน ได้กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ด้วยวิธีการกำหนด อันตรภาคชั้น นำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนชั้น การให้ความหมายกำกับค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย และแปลผล ไว้ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
2.00 – 2.40	มากที่สุด
1.50 – 1.90	มาก

1.00 – 1.40	ปานกลาง
0.50 – 0.90	น้อย
0.00 – 0.40	น้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาความคิด และเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
2. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
4. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความสอดคล้องของเนื้อหา ข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (IOC: Item- Objective Congruence Index) จากนั้นหาค่าเฉลี่ย หากมีค่าต่ำกว่า 0.60 ต้องนำไปปรับปรุง และนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยใหม่ ซึ่งต้องมากกว่า 0.60 จึงจะนำไปใช้ได้ และในการพัฒนาเครื่องมือฉบับนี้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 ทั้งนี้มีข้อคำถามที่คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 0.60 จำนวน 7 ข้อ จึงได้ปรับปรุงข้อคำถามใหม่ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 50 ราย
6. นำแบบทดสอบที่ผ่านการทดสอบไปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดสัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่าเท่ากับ 0.70 และในการทดสอบครั้งนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.73 จึงได้ดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยนำ ได้แก่ คุณลักษณะด้านประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบัน บุคคลที่ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ แหล่งเรียนรู้เพศศึกษา การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์เพศ และข้อมูลปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งประสบการณ์ด้านเพศ

สัมพันธ์ ส่วนการเรียนรู้ด้านเพศศึกษา เป็นด้านทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ และการรับรู้ผลการมีเพศสัมพันธ์

1.2 ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบัน และการมีทักษะส่วนบุคคล ได้แก่ ทักษะปฏิเสธ และทักษะการจัดการกับอารมณ์

1.3 ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนหรือยับยั้งจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ซึ่งเป็นการปฏิบัติหรือแสดงออกภายนอก ได้แก่ การบริโภคสื่อที่ขั้วอารมณ์ทางเพศ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ช่วยวิจัยจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นบุคลากรกลุ่มงานจิตเวช และกลุ่มงานเวชกรรมสังคมโรงพยาบาลพัทลุง ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และเทคนิคการเก็บข้อมูล เพื่อสร้างความสัมพันธ์กันดีกับโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในทุกโรงเรียนเพื่อแนะนำตัวอย่างไม่เป็นทางการกับอาจารย์ที่รับผิดชอบด้านอนามัยโรงเรียน พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกำหนดวันที่เก็บข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน 5 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ และแผนการเก็บข้อมูล

1.4 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยขอบัญชีรายชื่อนักเรียนแต่ละโรงเรียน เพื่อจัดทำฉลาก และสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใส่คืน ตามจำนวนนักเรียน และแยกสัดส่วนเพศชายหญิง จนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.5 ในวันเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะแนะนำตัวเองและผู้ช่วยวิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ขอความยินยอมและสมัครใจก่อนการเก็บข้อมูล และเน้นย้ำจริยธรรมของการวิจัย

1.6 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การเตรียมผู้ช่วยวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ช่วยวิจัยเป็นคณะกรรมการณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์วัยรุ่นของโรงพยาบาลพัทลุง ประกอบด้วยพยาบาลจิตเวช จำนวน 1 คน และนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 2 คน ผู้วิจัยทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ รูปแบบวิธีการวิจัย รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล และให้ผู้ช่วยวิจัยได้ทดลองใช้กับผู้วิจัยก่อนเก็บข้อมูลจริง

บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยวิจัยคือ ช่วยจัดพื้นที่ให้นักเรียนมีความเป็นส่วนตัวในการตอบแบบสอบถาม เน้นการพิทักษ์สิทธิ การเก็บความลับโดยเคร่งครัด ผู้ช่วยวิจัยจะแจกแบบฟอร์มใบยินยอม และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนจะให้แบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถาม การปฏิบัติงานจะควบคู่กับผู้วิจัย จะไม่ปล่อยให้ผู้ช่วยวิจัยไปเก็บข้อมูลโดยลำพัง กรณีมีข้อคำถามจากนักเรียนผู้วิจัยจะเป็นผู้ตอบข้อคำถามด้วยตนเอง

3. การพิทักษ์สิทธิ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทีมผู้ช่วยวิจัย และมีขั้นตอนการพิทักษ์สิทธิ ดังนี้

3.1. ติดต่อขอหนังสือรับรองโครงการวิจัย ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน โดยผ่านคณะกรรมการของมหาวิทยาลัยทักษิณ เกี่ยวกับการทำวิจัยในมนุษย์

3.2. ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บข้อมูลโดยเคร่งครัด เน้นการเก็บความลับ ทั้งนี้ ข้อมูลแต่ละชุดจะไม่ระบุตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ระบุเลขที่แบบสอบถาม และไม่ระบุสถานศึกษา และนักเรียนสามารถตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่นักเรียนตอบเป็นความลับ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น

3.3. ขั้นตอนก่อนที่นักเรียนแต่ละคนจะตอบ ผู้วิจัยจะนำแบบฟอร์มใบยินยอมให้ทำวิจัยให้นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยเซ็นชื่อก่อน และนำแบบฟอร์มใบยินยอมมาแลกกับแบบสอบถาม

3.4. จัดพื้นที่เป็นส่วนตัวในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองของนักเรียน และผู้วิจัยจะรอรับแบบสอบถามกลับคืนในวันเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบแบบสอบถาม

1.1. โดยการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ความสอดคล้องของแบบสอบถามแต่ละชุด แล้วจึงลงรหัสในแบบสอบถาม

1.2. บันทึกลงคอมพิวเตอร์ 2 ครั้ง 2 คน (Double Check) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2. สถิติในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

2.1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากร ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และการมีเพศสัมพันธ์ ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประชากรเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนทั้งหมด 5 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน การนำเสนอผลการศึกษา เรียงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน ลักษณะการพักอาศัยในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย บุคคลแรกที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ แหล่งรับความรู้และข้อมูลต่างๆในเรื่องเพศศึกษา

1.2 ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศ ประกอบด้วย การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ประวัติการมีคู่อรักหรือแฟน และ/หรือ การมีเพศสัมพันธ์ อายุตอนที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก สถานการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก สถานที่ที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก การป้องกันการตั้งครรภ์หรือการติดเชื้อ

1.3 ระดับและค่าเฉลี่ยปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นำเสนอผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของประชากร

ตารางที่ 2 คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา และค่าใช้จ่าย (n=360)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
15 ปี	10	2.8
16 ปี	114	31.7
17 ปี	177	49.2
18 ปี	59	16.4
Mean $\pm$ SD (Min: Max)	16.79 $\pm$ 0.74 (15: 18)	
เพศ		
ชาย	240	66.7
หญิง	120	33.3
ระดับชั้นการศึกษา		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	77	21.4
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	265	73.6
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	18	5.0
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน		
น้อยกว่า 3,000 บาท	179	49.7
3,000 -6,000 บาท	177	49.2
มากกว่า 6,000 บาท	4	1.1
ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน		
เพียงพอ	319	88.6
ไม่เพียงพอ	41	11.4

จากตารางที่ 2 คุณลักษณะประชากรของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีอายุเฉลี่ย 16.79 ปี (SD = 0.74) มีอายุต่ำสุดเท่ากับ 15 ปี และอายุสูงสุดเท่ากับ 18 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 49.20 และพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 66.7 สำหรับการศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 73.6 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนพบว่านักเรียนได้รับเงินค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาได้รับเงินจำนวน 3,000 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.2 และมีเพียงร้อยละ 1.1 ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 6,000 บาท สำหรับความเพียงพอของค่าใช้จ่ายที่ได้รับแต่ละเดือน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเพียงพอของค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 88.6

ตารางที่ 3 คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามที่พักอาศัย (n=360)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการพักอาศัยในปัจจุบัน		
อาศัยอยู่ร่วมกับบิดาหรือมารดา	335	93.1
อาศัยอยู่ร่วมกับญาติ	25	6.9
สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน		
ในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง	103	28.6
ในเขตเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล	257	71.4
บุคคลแรกที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ		
ไม่ปรึกษาใครเลย	53	14.7
บิดา/มารดา	98	27.2
พี่น้องหรือญาติผู้ใหญ่	50	13.9
เพื่อนสนิท	150	41.7
ครู/อาจารย์	5	1.4
บุคลากรด้านสุขภาพ	4	1.1

จากตารางที่ 3 คุณลักษณะประชากรของนักเรียนพบว่า ลักษณะการพักอาศัยในปัจจุบันนั้น นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกับบิดาหรือมารดา คิดเป็นร้อยละ 93.1 และอาศัยในเขตเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ 71.4 ส่วนบุคคลแรกที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือบิดา/มารดา คิดเป็น ร้อยละ 27.2

ตารางที่ 4 คุณลักษณะประชากรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามแหล่งรับ
ความรู้และข้อมูลต่างๆ (n=360)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งรับความรู้และข้อมูลต่างๆในเรื่องเพศศึกษา ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่เคยได้รับ	3	0.27
บิดา/มารดา	86	8.38
พี่น้องหรือญาติผู้ใหญ่	84	7.59
เพื่อน	150	13.24
ครู/อาจารย์	175	15.45
บุคลากรด้านสุขภาพ	140	12.36
วิดีโอ ซีดี ภาพยนตร์	120	10.59
โทรทัศน์	115	10.15
อินเทอร์เน็ต	176	15.53
หนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์	68	6.00
อื่นๆ	5	0.44
การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่เคยใช้เลย	81	14.12
รูปภาพ	76	13.25
อินเทอร์เน็ต	139	24.23
คลิปโป๊	98	17.28
วิดีโอ ซีดี โป๊	78	13.59
โทรทัศน์ ภาพยนตร์โป๊	77	13.42
หนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ	15	2.60
อื่นๆ	10	1.80

จากตารางที่ 4 คุณลักษณะประชากรของนักเรียนพบว่า แหล่งรับความรู้และข้อมูลต่างๆในเรื่องเพศศึกษา ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่าได้รับทางอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 15.53 รองลงมาเป็นการได้รับจากครู/อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 15.45 และไม่เคยได้รับเลยคิดเป็นร้อยละ 0.27 สำหรับการใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 24.23 รองลงมาเป็นการใช้สื่อคลิปโป๊ คิดเป็นร้อยละ 17.28 และมีส่วนน้อยที่ไม่เคยใช้เลย คิดเป็นร้อยละ 14.12

1.2. ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 5 ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประวัติการมีเพศสัมพันธ์(n=360)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนที่มีประวัติเคยมีเพศสัมพันธ์		
รวม	46	12.78
ชาย (n=240)	24	10.00
หญิง (n=120)	22	18.33
ประวัติการมีคู่อรักหรือแฟน และ/หรือ การมีเพศสัมพันธ์		
ไม่มีคู่อรักหรือแฟน และไม่เคยมีเพศสัมพันธ์	212	58.90
มีคู่อรักหรือแฟน และไม่เคยมีเพศสัมพันธ์	102	28.30
ไม่มีคู่อรักหรือแฟน แต่เคยมีเพศสัมพันธ์	5	1.40
มีคู่อรักหรือแฟน และเคยมีเพศสัมพันธ์	41	11.40

จากตารางที่ 5 ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนพบว่านักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์รวมจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.78 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 18.33 ในส่วนประวัติการมีคู่อรักหรือแฟน และ/หรือ การมีเพศสัมพันธ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีคู่อรักหรือแฟนและไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 58.90

ตารางที่ 6 ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม
สถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ (n=46)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
อายุตอนที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ปี)		
14 ปี	7	15.22
15 ปี	14	30.43
16 ปี	15	32.61
17 ปี	8	17.39
18 ปี	2	4.35
Mean $\pm$ SD (Min: Max)	15.65 $\pm$ 1.079 (14: 18)	
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก		
เพื่อน	5	10.81
คนรัก/แฟน	41	89.13
สถานการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก		
โดยความสมัครใจ	35	76.09
รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือถูกล่อลวง	10	21.74
ถูกบังคับ	1	2.17
สถานที่ที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก		
บ้านเพื่อน	8	17.39
โรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือที่พักชั่วคราวอื่นๆ	27	58.70
หอพัก/บ้านเช่า หรือบ้านที่อาศัยอยู่	11	23.91
การป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันการติดเชื้อ		
ไม่มี	7	15.22
มี ระบุ....	39	84.78
ถุงยางอนามัย	29	74.36
ยาคุมกำเนิด	6	15.38
ยาเม็ดคุมกำเนิด	2	5.13
จำไม่ได้	2	5.13

จากตารางที่ 6 ลักษณะปัจจัยเสี่ยงทางเพศของนักเรียน พบว่าอายุตอนที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเฉลี่ย 15.65 ปี (SD = 1.079) ต่ำสุดเท่ากับ 14 ปี และสูงสุดเท่ากับ 18 ปี สำหรับบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นคนรัก/แฟน คิดเป็น ร้อยละ 89.13 และส่วนใหญ่สถานการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เป็นไปโดยความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ 76.09 สถานที่ที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนใหญ่จะใช้โรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือที่พักชั่วคราวอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 58.70 ในส่วนของการป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันการติดโรค ส่วนใหญ่มีการป้องกัน คิดเป็นร้อยละ 84.78 โดยใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 74.36

1.3. ระดับและค่าเฉลี่ยของปัจจัย และพฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 7 ระดับปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (n=360)

ปัจจัย	Mean	SD	ระดับ (จำนวน, ร้อยละ)				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ปัจจัยนำ							
ทัศนคติต่อการมี	20.21	1.79	31	139	132	48	10
เพศสัมพันธ์			(8.6)	(38.5)	(36.6)	(13.3)	(2.8)
การรับรู้ต่อการมี	18.35	2.39	6	69	144	129	12
เพศสัมพันธ์			(1.7)	(19.1)	(39.9)	(35.5)	(3.3)
รวม	38.56	3.35	16	8.7	161	84	12
			(4.4)	(24.1)	(44.6)	(23.3)	(3.3)
2) ปัจจัยเอื้อ							
สภาพแวดล้อมที่พัก	19.88	2.18	9	74	179	92	6
อาศัย			(2.5)	(20.5)	(49.6)	(25.5)	(1.7)
ทักษะการปฏิเสธ	19.23	2.26	21	145	158	30	6
			(5.8)	(40.2)	(43.8)	(8.3)	(1.7)
ทักษะการจัดการ	20.06	2.26	50	170	116	22	2
อารมณ์			(13.9)	(47.1)	(32.1)	(6.1)	(0.6)
รวม	59.17	3.93	19	111	168	54	8
			(5.3)	(30.7)	(46.5)	(15.0)	(2.2)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัจจัย	Mean	SD	ระดับ (จำนวน, ร้อยละ)				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3) ปัจจัยเสริม							
แรงสนับสนุนจากครอบครัว	7.54	1.58	39 (10.8)	158 (43.8)	120 (33.2)	42 (11.6)	1 (0.3)
การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	8.32	1.29	69 (19.1)	200 (55.4)	84 (23.3)	7 (1.9)	0 (0.0)
รวม	15.86	2.17	16 (4.4)	133 (36.8)	152 (42.1)	56 (15.5)	3 (0.8)
4) พฤติกรรมเสี่ยง							
สื่อที่ชั่วร้ายอารมณ์เพศ	10.33	1.48	1 (0.3)	18 (5.0)	80 (22.2)	161 (44.6)	100 (27.7)
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด	10.85	1.41	1 (0.3)	9 (2.5)	50 (13.9)	140 (38.8)	160 (44.3)
การเที่ยวสถานเริงรมย์	10.40	1.68	1 (0.3)	7 (1.9)	48 (13.3)	97 (26.9)	207 (57.3)
เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย	10.87	1.54	3 (0.8)	14 (3.9)	34 (9.4)	120 (33.2)	189 (52.4)
รวม	42.45	4.34	1 (0.3)	8 (2.2)	52 (14.4)	157 (43.5)	142 (39.3)

จากตารางที่ 7 ระดับปัจจัยนำ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.6 เมื่อแยกรายด้านพบว่าทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.5 สำหรับการรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.9 ส่วนด้านปัจจัยเอื้อพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.6 เมื่อแยกรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมที่พกอาศัยปัจจุบัน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

คิดเป็นร้อยละ 49.6 ด้านทักษะปฏิเสธ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.8 และด้านทักษะการจัดการอารมณ์ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.1

สำหรับระดับปัจจัยเสริม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าภาพรวมของปัจจัยเสริมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.1 เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.8 และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงส่วนใหญ่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.4 ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงภาพรวมอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 43.5 เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการบริโภคสื่อที่ช่วยอารมณ์ทางเพศส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 44.6 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.3, 57.3 และ 52.4 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (n=360)

ปัจจัย	R	R ²	R ² adjusted	Beta	P-value
ปัจจัยส่วนบุคคล					
เพศ					
ชาย (Ref)					
หญิง	0.032	0.001	-0.002	0.032	0.549
อายุ (จำนวนปี)	0.016	0.000	-0.003	-0.016	0.763
ระดับชั้นการศึกษา	0.054	0.003	0.000	0.054	0.303
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน	0.035	0.001	-0.002	0.035	0.512
ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย	0.003	0.000	-0.003	0.003	0.959
ด้านปัจจัยนำ	0.085	0.007	0.005	0.085	0.106
ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์	0.135	0.018	0.016	0.135	0.010
การรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์	0.018	0.000	-0.002	0.018	0.731

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัย	R	R ²	R ² adjusted	Beta	P-value
ด้านปัจจัยเอื้อ	0.087	0.008	0.005	0.087	0.100
สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย	0.040	0.002	-0.001	0.040	0.446
ทักษะการปฏิเสธ	0.082	0.007	0.004	0.082	0.122
ทักษะการจัดการกับอารมณ์	0.031	0.001	-0.002	0.031	0.563
ด้านปัจจัยเสริม	0.218	0.047	0.045	0.218	<0.001
การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว	0.163	0.027	0.024	0.163	0.002
การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	0.167	0.028	0.025	0.167	0.001

* P-value < 0.05

จากตารางที่ 8 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียน จากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณ แบบตัวแปรต้น 1 ตัว และตัวแปรตาม คือพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน โดยประกอบด้วย การบริโภคสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย พบว่า ทั้งปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน และความเพียงพอของค่าใช้จ่าย ไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน เมื่อกำหนดค่า $p\text{-value} < 0.05$

สำหรับด้านปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียน พบว่า ปัจจัยนำไม่มีความสัมพันธ์ แต่เมื่อแยกראายด้าน พบว่าด้านทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.010$) สำหรับปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) โดยเมื่อแยกראายด้านพบว่าทั้งการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.002$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน เมื่อกำหนดค่า $p\text{-value} < 0.05$

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (n=360)

ปัจจัย	B	Beta	95% CI	P-value
การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว	0.075	0.152	0.024-0.126	0.004
การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	0.071	0.117	0.009-0.134	0.025

$R = 0.226$, $R^2 = 0.051$, $R^2 \text{ adjusted} = 0.043$

จากตารางที่ 9 เมื่อนำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน โดยประกอบด้วยปัจจัยนำด้านทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเสริมด้านการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นำมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าปัจจัยเสริมการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.004$, $95\%CI = 0.024-0.126$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.025$, $95\%CI = 0.009-0.134$)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขอบเขตการวิจัยเป็นเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Analytic Cross-sectional Study) ประชากรศึกษาเป็นนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4-6 ในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง เฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนจำนวน 5,676 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 360 คน ใช้กรอบแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพ PRECEDE Framework ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม สำหรับตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เก็บข้อมูล ระหว่างเดือนธันวาคม 2555 – มกราคม 2556

เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่พัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินปัจจัยนำ แบบประเมินปัจจัยเอื้อ แบบประเมินปัจจัยเสริม และแบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ รวมทั้งหมด 76 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และนำแบบทดสอบกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ราย หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้มีการพิทักษ์สิทธิตามโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากร ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และการมีเพศสัมพันธ์ ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนี้มีระดับปัจจัยนำภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกรายด้านพบว่าทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนการรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านปัจจัยเอื้อพบว่ามีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมที่พกอาศัยปัจจุบัน และด้านทักษะปฏิเสธ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านทักษะการจัดการอารมณ์ อยู่ในระดับมาก

สำหรับระดับปัจจัยเสริมภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า การบริโภคสื่อที่ช่วยอารมณ์ทางเพศส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน สำหรับปัจจัยนำภาพรวมพบว่ามีผลเชิงบวกต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.016$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.010$) ส่วนปัจจัยเสริมภาพรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ($p\text{-value} = 0.002$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($p\text{-value} = 0.001$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุตัวแปร พบว่าปัจจัยเสริมด้านการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ($p\text{-value} = 0.004$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($p\text{-value} = 0.025$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ด้านคุณลักษณะทางประชากร นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ประมาณ 1 ใน 10 (12.78%) อายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เท่ากับ 15.65 ปี ($SD=1.079$) และประมาณ 2 ใน 3

เป็นไปโดยความสมัครใจ (76.09%) ส่วนใหญ่มีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันการติดโรค (84.78%) โดยเลือกใช้ถุงยางอนามัย (74.36%) ส่วนใหญ่มีการใช้สื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ (85.58%) เป็นการใช้อินเทอร์เน็ต (24.23%) ซึ่งสัมพันธ์กับแหล่งได้รับรู้ข้อมูลต่างๆ ในเรื่องเพศศึกษา พบสูงสุดทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 15.53

จากการวัดระดับปัจจัยนำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก (38.5%) อภิปรายได้ว่า ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ที่นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้มีความเชื่อ หรือรู้สึกนึกคิดในระดับดี ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่ถูกที่ควร แต่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างทัศนคติด้านเพศสัมพันธ์เชิงบวก จึงจะป้องกันและควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ คลังพลอย เอื้อวิทย์สุกร และ อรณิชา โพธิ์หมื่นทิพย์. (2554: 8) ที่ศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของวัยรุ่นอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก (62.80%) แต่แตกต่างจากผลการศึกษาของ ณมน ธนินธญากร (2552:101) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนมีทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง

จากการวัดระดับการรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (39.9%) อภิปรายได้ว่านักเรียนได้เรียนรู้ และมีความเข้าใจ มีความรู้สึก สามารถคิด หรือการตัดสินใจในเรื่องผลของการมีเพศสัมพันธ์ ระดับปานกลาง ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ จะทำให้มีระดับการรับรู้มากขึ้น โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ได้ระดับคะแนนปานกลาง เช่น การป้องกันการตั้งครรภ์ ได้ คือผู้หญิงควรล้างช่องคลอดหลังการมีเพศสัมพันธ์ทันที (Mean = 3.28, SD = 1.073) และนักเรียนคิดว่าหากมีเพศสัมพันธ์แล้วรีบกินยาคุมฉุกเฉิน จะไม่ตั้งครรภ์และไม่ติดโรค (Mean = 3.10, SD = 0.938) จะเห็นได้ว่านักเรียนบางกลุ่มมีการรับรู้ไม่ถูกต้อง ต้องพัฒนาการเรียนรู้ให้ลึกซึ้งเพิ่มขึ้น โดยให้พ่อแม่มีส่วนในการสอน เนื่องจากพบว่าลูกผู้หญิงมีความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศโดยรวมในระดับมาก แต่พ่อแม่สอนเรื่องเพศน้อยกว่าความต้องการของลูก (สุริย์พร กฤษเจริญ. 2550: 68)

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณมน ธนินธญากร. (2552 : 101) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ผลจากการมีเพศสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง แตกต่างจากผลการศึกษาของ อังคณา เพชรกาพ. (2551 : 118) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นนภาคใต้ตอนบน พบว่านักเรียนมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ใน

ระดับสูง (64.1%) และมีการรับรู้ความรุนแรงของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ในระดับสูง (85.6 %) เช่นกัน

สำหรับปัจจัยเอื้อด้านสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (49.6%) อภิปรายได้ว่า ที่พักอาศัยที่นักเรียนอาศัยอยู่ในปัจจุบันรวมทั้งลักษณะการใช้ชีวิตในสังคมมีส่วนเอื้อให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับปานกลางเช่นการที่นักเรียนพาเพื่อนต่างเพศ/คู่อริก ซ่อนทำยารถจักรยานยนต์ ไปเที่ยวด้วยกัน (Mean = 3.08, SD = 1.002) หรือนักเรียนยินยอมให้มีการถูกเนื้อต้องตัวจากแฟนหรือคู่อริกได้ (Mean = 3.49, SD = 0.959) จากข้อมูลดังกล่าว หากพ่อแม่ผู้ปกครอง ดูแลเอาใจใส่สภาพแวดล้อมและการใช้ชีวิตประจำวัน จะช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ แต่หากปล่อยปละละเลยนักเรียนวัยรุ่นจะมีโอกาสมีพฤติกรรมเสี่ยง ประกอบกับข้อมูลในพื้นที่จังหวัดพัทลุงซึ่งเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่มีโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือที่พักชั่วคราวอื่นๆ จำนวนมากถึง 55 แห่ง (ไทย-โฮเต็ลธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.thai-hotel.biz>) และสัมพันธ์กับผลการศึกษาที่พบว่าสถานที่ที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เป็น โรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือ ที่พัก ชั่วคราวอื่นๆ ร้อยละ 58.70

นอกจากนี้ยังพบการใช้บริการโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือ ที่พัก ชั่วคราวอื่นๆ ของนักเรียนในช่วงโรงเรียนจัดกิจกรรมและการแข่งขันกีฬาระดับจังหวัดของทุกปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. (2554 : 2) ผลการศึกษานี้แตกต่างจากการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551 : 133) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบนพบว่าสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกสูงสุดเป็นบ้านพักตัวเอง ร้อยละ 29.9 รองลงมาเป็นบ้านเพื่อน ร้อยละ 26.8 และแตกต่างจากผลการศึกษาของ ฉมน ธนินธยากร. (2552 : 66) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นบ้านตัวเอง ร้อยละ 43.6 และบ้านแฟน ร้อยละ 30.8 ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อม ที่ไม่เอื้อให้วัยรุ่นได้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จึงมีความจำเป็นมากในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง

ด้านทักษะการปฏิเสธของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (43.8%) และทักษะการจัดการกับอารมณ์ในระดับมาก (47.1%) อภิปรายได้ว่า นักเรียนได้รับการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ ก่อนที่จะตัดสินใจแสดงพฤติกรรมเพื่อจัดการในสถานการณ์ที่เสี่ยงทางเพศ การปฏิเสธในระดับปานกลาง ซึ่งควรได้รับการพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้น เน้นการฝึกให้นักเรียน โดยเฉพาะผู้หญิงฝึกปฏิเสธให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เสี่ยงจากสถานการณ์อันจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ส่วนทักษะการจัดการอารมณ์ การฝึกให้มีความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นแสดงพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม ระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

ประณีต ส่งวัฒนา. (2548 : 113) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาภาคใต้พบว่าวัยรุ่นเคยปฏิบัติเสกการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 79.9 โดยเพศหญิงเคยปฏิบัติเสกมากกว่าเพศชาย แต่ผู้หญิงมีวิธีการต่อรองเพื่อปฏิบัติเสกการมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าผู้ชาย ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและมีการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้

ด้านปัจจัยเสริมการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก (43.8%) และจากผลการศึกษานักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกับบิดาหรือมารดา (93.1%) อภิปรายได้ว่า ครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่น มีส่วนเสริมแรงหรือให้แรงกระตุ้นเพื่อการกระทำหรือยับยั้ง แสดงพฤติกรรมทางเพศ ในระดับมาก เช่น การดำเนินติดเตียง หรือลงโทษ หากมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม หรือให้รางวัล ผลตอบแทน การยกย่องชมเชย หากแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียม ประเพณี สอดคล้องกับผลการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551 : 134) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่าปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว การทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นได้

ด้านปัจจัยเสริมการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าส่วนใหญ่ในระดับมาก (55.4%) อภิปรายได้ว่า นักเรียนมีการคบหาสมาคมของกลุ่มนักเรียนหรือเพื่อนในชุมชนมีลักษณะของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยใกล้ชิดสนิทสนม มีการให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน หรือมีการพูดคุยในเรื่องที่เป็นความลับหรือเรื่องส่วนตัว สามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมในระดับมาก แตกต่างกับผลการศึกษาของ ฌมณ ธนินธัญกูร. (2552 : 101) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น พบว่าลักษณะพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มเพื่อนสนิทอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าการบริโภคสื่อที่ขั้วอารมณ์ทางเพศส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย (44.6 %) มีระดับการปฏิบัติของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวในสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ในระดับน้อยที่สุด (44.3% , 57.3% และ 52.4%) ตามลำดับ อภิปรายได้ว่าวัยรุ่นจะชอบความท้าทายในการพิสูจน์ความสามารถ ลักษณะเช่นนี้จะพบมากในวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา ส่วนระดับอุดมศึกษามักจะไม่พบ แต่จะเกิดจากความรู้สึกในตัวเอง (ประณีต ส่งวัฒนา. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.thaithesis.org>) โดยเฉพาะการถูกขั้วทางเพศ และลักษณะการรับสื่อจากบุคคลของวัยรุ่นน้อยมาก ส่วนใหญ่จะมีการรับรู้จากโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ แต่สำหรับนักเรียนวัยรุ่นจากการศึกษาครั้งนี้ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ขัดต่อระเบียบ แบบแผน ค่านิยม

วัฒนธรรมและประเพณี อันจะก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบนั้น มีระดับปฏิบัติที่น้อย ถึงน้อยที่สุด อาจเป็นผลจากการจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุกในกลุ่มวัยรุ่นจากโรงพยาบาลพัทลุงภายใต้ ชื่อ โครงการรื้ออย่างปลอดภัยอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยหลักสูตรได้สอดแทรกเนื้อหาที่ สอดคล้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน และเมื่อประเมินผลสามารถลดอัตราการตั้งครรภ์วัยรุ่นได้ ลดลงเหลือเท่ากับ 10.16 % (โรงพยาบาลพัทลุง,2555)

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เบญจรัตน์ สุทินเผือก, กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, จรวยพร สุภาพ, และพิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์. (2552 : 306) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า ร้อยละ 46 ของนักเรียนมีพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในระดับสูง และสอดคล้องจากผลการ ศึกษาของบรรจง พลไชย (2552 : 234) ที่ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ที่พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมทางเพศ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย แตกต่างกับผลการศึกษาของ ณมน ฐนินธนาถาวร. (2552 : 101) ที่ศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการใช้สิ่งเสพติดอยู่ในระดับเหมาะสม และการใช้สิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศอยู่ในระดับเหมาะสมเช่นกัน

ด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับใน แต่ละเดือน และความเพียงพอของค่าใช้จ่ายไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ปัจจัยเสริมการได้รับแรง สนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.004$, $95\%CI=0.024\text{-}0.126$) และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.025$, $95\%CI=0.009 - 0.134$) อภิปรายได้ว่า การที่ครอบครัวให้การดูแล ปกป้องวัยรุ่นที่มากเกินไป อาจส่งผลให้วัยรุ่นไม่มีประสบการณ์ และนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ สำหรับการคบเพื่อนที่มี พฤติกรรมเสี่ยงนั้นเนื่องจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายลดน้อยลง แต่การเปลี่ยนแปลงด้านความคิดมีความ กว้างไกล โดยเฉพาะด้านความรัก มีความสนใจเพศตรงข้าม จึงมีโอกาสมีปัญหาวัยรุ่นเสี่ยงทาง เพศได้สูง โดยเฉพาะหากมีการคบเพื่อนที่มีลักษณะเสี่ยง เนื่องจากในระยะนี้วัยรุ่นต้องการสังคม เพื่อนมากกว่าครอบครัว

จากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของเบญจรัตน์ สุทินเผือก และคณะ (2552 : 307) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า ปัจจัยเสริม ด้านการรับรู้บรรทัดฐานของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน โดยเมื่อร่วมกับปัจจัยด้านการได้รับความรู้เรื่องเพศ เพศชาย และอายุ ทำนายได้ร้อยละ 19.4 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551 : 133) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่าปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพงษ์สัมพันธ์ ประวันนา (2549 : 120) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่พบว่า กลุ่มเพื่อนของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลายมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถังนา ฉายศรี และคณะ (2552 : 167) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเพื่อน และสัมพันธภาพของวัยรุ่นและครอบครัว

ผลการศึกษาครั้งนี้แตกต่างกับผลการศึกษาของ ณมน ธนินธญาภรณ์. (2552 : 102-105) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับชั้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกับผลการศึกษาของกนกพัชร ต่ายคนอง (2554 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ที่พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทักษะที่จำเป็นในวัยรุ่น เช่น ทักษะการปฏิเสธ และพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้สถาบันครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม

1.2. บิดามารดา หรือผู้ปกครองควรเอาใจใส่ในการคบเพื่อนของนักเรียนวัยรุ่น โดยเฉพาะหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง และควรมีการเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิด ทั้ง PRECEDE -PROCEED Model ที่ประกอบด้วย 9 ระยะ เพื่อวิเคราะห์ครบทุกระบวนการ ทั้งการดำเนินงานตามแผน (Implementation) การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) และการประเมินผลลัพธ์สุดท้าย (Out-come Evaluation) เพื่อการประเมินผลรบบยื่อด้านสุขภาพหรือประเมินผลคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพัชร ต่ายคนอง. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- กรมควบคุมโรค. (2555). แนวทางการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชน พนักงานบริการหญิง และชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรณิกา สหเมธาพัฒน์, จันทร์เพ็ญ สุริยาวงษ์ และพรรณพิศ วิทยาวรวงศ์. (2553). “การตั้งครรภ์และการมีบุตรของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2551,” พุทธชินราชเวชสาร. 27 (ฉบับเพิ่มเติม 1), 313-322.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ทักษะชีวิต. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2555, จาก <http://www.lifeskills.obec.go.th>
- ก้าวทุกวินาที สหวิชา.COM. (2552). สาระการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.sahavicha.com>
- คลังพลอย เอื้อวิทยาสุกร และอรณิชา โพธิ์หมื่นทิพย์. (2554). “ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของวัยรุ่นอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา,” วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. 17(2), 1-15.
- โครงการก้าวอย่างเข้าใจ. (2555). โครงการเพศวิถีศึกษาเพื่อเยาวชน. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2555, จาก <http://www.teenpath.net>
- เฉลิมพล ต้นสกุล และคณะ. (2546). ทฤษฎีและโมเดล : การประยุกต์ใช้ในงานสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ยุทธินทร์การพิมพ์.
- ชลนิทรา แสงบุราณ. (2551). รูปแบบการเลี้ยงดูและการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างมารดาและบุตรสาวต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นหญิงเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณมน ธนินธยาภูกร. (2552). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- จิตติพร อิงคदारวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์ และณาวนี จรูญศักดิ์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษาอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2555, จาก <http://www.thaitheiss.org>
- ไทย-โฮเต็ลธุรกิจ. (2555). ข้อมูลโรงแรม ที่พัก รีสอร์ท อพาร์ทเมนต์รายวัน. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.thai-hotel.biz>
- บรรจง พลไชย. (2552). “พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม,” วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิกโรงพยาบาลพระปกเกล้า. 28(4), 230-237.
- บ้านจอมยุทธ. (2552) ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตเพศ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.baanjommyut.com>
- บ้านจอมยุทธ. (2552) จิตวิทยาพื้นฐาน สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.baanjommyut.com>
- บริษัทคลินิกจิตประสาท. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.psyclin.co.th>
- บริษัทคลินิกจิตประสาท. (2550). การสอนเพศศึกษา ตามพัฒนาการทางเพศ. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.psyclin.co.th>
- บุญเยี่ยม สุทธิพงศ์เกียรติ. (2551). รูปแบบสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศศึกษาในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษาโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุษบา ญาณสมเด็จ. (2552). สาระการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.sahavichia.com>
- เบญจพร ปัญญาขง. (2554). การทบทวนองค์ความรู้: การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- เบญจมาศ สุขศรีเพ็ง. ทฤษฎีทางจิตวิทยา. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก <http://www.gotoknow.org>
- เบญจรัตน์ สุทินเผือก, กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, จรวพร สุภาพ, และพิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์. (2552). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ,” วารสารสาธารณสุขศาสตร์. 40(3), 301-312.

- ประณีต ส่งวัฒนา. (2548). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการป้องกันการติดเชื้อเอช ไอ วี ของวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาภาคใต้. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.thaithesis.org>
- ปราโมทย์ สุทธิชัย และมาโนช หล่อตระกูล. (2539). จิตเวชศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สหวิทยาการพิมพ์.
- พงษ์สันชัย ปะวันนา. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- พิชานัน หนูวงษ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์และมีบุตรของหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีในพื้นที่สาธารณสุขเขต 2. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.thaithesis.org>
- พิชามณูช วรินทกษะ. (2550). การพัฒนาทักษะการเห็นคุณค่าของตนเองเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. (2550). พัฒนาการมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.
- มนฤดี เตชะอินทร์ และพรณี ศิริวรรณภา (2555). การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.med.cmu.ac.th>
- ยุวดี เจริญประสิทธิ์. (2536). เอกสารประกอบการสอน วิชาจิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- โรงพยาบาลพัทลุง. (2555). เอกสารอัดสำเนาโครงการสร้างรกรปลอดภัย ด้วยใจเครือข่าย. จังหวัดพัทลุง : กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพัทลุง
- ลัษณา ฉายศรี, จรวยพร สุภาพ, ปิยะธิดา ขจรชัยกุล และปรารธนา สถิตย์วิภาวี. (2552). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์,” วารสารสาธารณสุขศาสตร์. 40(2), 161-174.
- วัชรารณ บัตรเจริญ. (2554). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556, <http://www.ph.mahidol.ac.th>
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.library.uru.ac.th>
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2547). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สมจิต หนูเจริญ, รวมพร คงกำเนิด และวัฒนา ตันตโยทัย. (2543). การส่งเสริมสุขภาพ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติการพยาบาล. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สมนึก เตชะพะโลกุล. (2551). “ผลของการตั้งครรภ์วัยรุ่นในโรงพยาบาลเถลิง,” วารสารวิชาการ สาธารณสุข. 17(3), 387-392.
- สาระการเรียนรู้. (2552). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2556, จาก [http:// www.sahavicha.com](http://www.sahavicha.com)
- สำนักงานจังหวัดพัทลุง. (2556). จังหวัดพัทลุง. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2556, จาก [http:// www.phatthalung.go.th](http://www.phatthalung.go.th)
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัดพัทลุง. (2556). แนวทางการส่งเสริมความ ประพฤติดีและเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม. พัทลุง : สำนักงานฯ.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. (2554). เอกสารอัดสำเนาผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์ กับการติดเชื้อเอชไอวี. พัทลุง : สำนักงานฯ.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง. (2556). เอกสารอัดสำเนาผลการดำเนินงานด้านสาธารณสุข จังหวัดพัทลุง เสนอผู้ตรวจราชการและนิเทศงาน กระทรวงสาธารณสุข รอบที่ 2. พัทลุง : สำนักงานฯ.
- สุชา จันทรธรม. (2536). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรีย์พร กฤษเจริญ. (2550). “การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่ และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศ ของลูก,” สงขลานครินทร์เวชสาร. 26(1), 61- 68.
- โสภณพันธุ์ นาวัญ. (2549). ทักษะชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.graduate.pkru.ac.th>
- อังคณา เพชรภาพ. (2551). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ ตอนบน. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- About.com Psychology. (2013). Retrieved May 30, 2013, from [http:// www.psychology.about.com](http://www.psychology.about.com)
- Buttmann, N; Nielsen, A ; Munk, C ; Liaw, KL and Kjaer S.K. (2011). Sexual Risk Taking Behaviour: Prevalence and Associated Factors, a Population-based Study of 22,000 Danish Men. Retrieved May 20, 2013, from <http://www.ncbi.nlm.nih.gov>

ภาคผนวก ก
ระดับคะแนนรายชื่อ

ภาคผนวก ก

ระดับคะแนนรายข้อ

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำ

ตอนที่ 2.1 ทักษะคิดต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
1	นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าของผู้หญิงคือการรักษาพรหมจรรย์ไว้จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน	4.69	.632	มากที่สุด
2	นักเรียนรู้สึกว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สามารถทำได้บ้าง เพื่อระบายความรู้สึกทางเพศ	3.19	1.069	ปานกลาง
3	นักเรียนรู้สึกว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสามารถทำได้ เนื่องจากเป็นการแสวงหาความสุขร่วมกัน	4.23	.882	น้อยสุด
4	นักเรียนรู้สึกว่าคุณชายควรให้เกียรติผู้หญิง แฟนหรือคนรัก โดยการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน	4.61	.804	มากที่สุด
5	นักเรียนรู้สึกว่ามีอารมณ์ทางเพศ สามารถผ่อนคลายได้ด้วยการดูภาพหรือวีซีดีไป	3.50	.938	ปานกลาง

ตอนที่ 2.2 การรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
1	วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ได้หากมีความพร้อมที่จะยอมรับผลที่ตามมาคือการตั้งครรภ์และมีลูก	3.76	.987	มาก
2	การปฏิบัติที่จะป้องกันการตั้งครรภ์ได้ คือผู้หญิงควรล้างช่องคลอดหลังการมีเพศสัมพันธ์ทันที	3.28	1.073	ปานกลาง
3	ถุงยางอนามัยป้องกันได้ทั้งการตั้งครรภ์และการติดเชื้อโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่ไม่ 100 %	4.02	.902	มาก
4	นักเรียนคิดว่าหากมีเพศสัมพันธ์แล้วรีบกินยาคุมฉุกเฉิน จะไม่ตั้งครรภ์และไม่ติดโรค	3.10	.938	ปานกลาง
5	การมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว อาจติดเชื้อโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือมีการตั้งครรภ์ได้	4.20	.870	มาก

ตอนที่ 3 ด้านปัจจัยเอื้อ

สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน และทักษะส่วนบุคคล

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
1	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้พาแฟนหรือคู่รักมาอยู่ด้วยกันที่บ้าน สองต่อสอง	4.16	.851	น้อย
2	นักเรียนมีความตระหนักว่าการไปเที่ยวสถานเริงรมย์มีโอกา สให้มั่วสุมหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้	3.79	1.260	มาก
3	นักเรียนเข้าใจว่าหากมีเวลาว่างควรเล่นกีฬา หรือหางาน อดิเรกทำ ดีกว่าหมกมุ่นกับสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	4.80	.455	มากที่สุด
4	นักเรียนคิดว่าจะไม่ไปเที่ยวกลางคืนหรือไปสถานเริงรมย์ เพราะเกรงใจคนที่บ้านและเพื่อนบ้าน	4.06	.944	มาก
5	นักเรียนมองหาโอกาสที่จะพาเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก นั่งซ้อนท้าย รถจักรยานยนต์ หรือให้เพื่อนต่างเพศ/คู่รักซ้อนท้าย รถจักรยานยนต์ไปเที่ยวด้วยกัน	3.08	1.002	มาก
6	นักเรียนยินยอมให้มีการถูกเนื้อต้องตัวจากแฟนหรือคู่รักได้	3.49	.959	ปานกลาง
7	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้เมื่อถูกชักชวนให้ไปเที่ยว สถานเริงรมย์ต่างๆ	3.97	1.015	มาก
8	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้เมื่อถูกแฟนหรือคู่รักชักชวน ให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด	3.94	1.056	มาก
9	นักเรียนคิดว่าคงจะยินยอม หากถูกชักชวนให้ดูสื่อโป๊ หรือสื่อ ที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	3.88	.983	น้อย
10	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้อย่างเด็ดขาดหากถูกแฟน หรือคู่รักชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์	3.94	1.051	มาก
11	เวลาเครียดนักเรียนมั่นใจว่าจะสามารถหาวิธีผ่อนคลายได้ อย่างถูกต้อง	4.21	.928	มากที่สุด
12	นักเรียนมั่นใจว่าจะสามารถใช้วิธีการออกกำลังกาย ฟังเพลง หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเบี่ยงเบนความรู้สึกต้องการทางเพศได้	4.09	1.027	มาก
13	เมื่อมีความรู้สึกทางเพศนักเรียนคิดว่าควรอยู่ใกล้ชิดกับคู่รัก หรือแฟน	4.01	1.103	น้อย

ตอนที่ 3 ด้านปัจจัยเอื้อ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
14	นักเรียนคิดว่าหากมีความเครียด คงต้องปลดปล่อยโดยการมีเพศสัมพันธ์	4.00	1.134	น้อย
15	นักเรียนเชื่อมั่นว่าจะไม่ดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติดหากมีความเครียด	3.76	1.080	มาก

ตอนที่ 4 ด้านปัจจัยเสริม

ระดับปฏิบัติของแรงสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
1	บรรยากาศ ของครอบครัว จะไม่พูดคุย แนะนำด้านเพศศึกษา เนื่องจากเป็นเรื่องไม่ควรพูด	1.51	.558	น้อย
2	ครอบครัวของนักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรม หรือ ไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกัน	1.49	.620	มาก
3	เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษาคนในครอบครัวได้ทุกเรื่อง	1.40	.634	ปานกลาง
4	คนในครอบครัวของนักเรียนมักจะพูดคุยกันด้วยอารมณ์มากกว่าเหตุผล	1.52	.568	น้อย
5	ครอบครัวของนักเรียนจะมีการพูดคุยกันก่อนตัดสินใจทำในเรื่องที่สำคัญต่างๆ	1.62	.555	มาก
6	เพื่อนของนักเรียนชักชวนกันดูสื่อต่างๆ ที่แสดงเนื้อหาหรือภาพกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	1.61	.526	น้อย
7	นักเรียนจะไม่เปิดโอกาสให้เพื่อนต่างเพศหรือคู่รักจับมือถือแขน หรือถูกเนื้อต้องตัว	1.53	.679	มาก
8	เพื่อนสนิทที่นักเรียนคบหาสมาคม ไม่เคยตั้งครรภ์หรือไม่เคยทำให้คนอื่นตั้งครรภ์	1.72	.498	มาก
9	เพื่อนสนิทของนักเรียนมีแฟนหรือคู่รัก และมีการชักชวนให้นักเรียนไปเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ	1.68	.483	น้อย
10	นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่เล่นกีฬาหรือมีงานอดิเรกทำไม่ชักชวนสูบบุหรี่หรือลองใช้สารเสพติด	1.78	.455	มาก

ตอนที่ 5 ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
1	การบริโภคสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์ คลิป ซีดี หรือสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	1.61	.499	น้อย
2	การดาวน์โหลดสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพกระตุ้นอารมณ์ ทางเพศ	1.78	.441	น้อย
3	การไม่มีภาพ หรือคลิปโป๊ ในโทรศัพท์มือถือของนักเรียน	1.53	.768	มาก
4	การอ่านคอลัมน์ ถาม-ตอบปัญหาเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือนิตยสารต่างๆ	1.66	.523	น้อย
5	การดูสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ กับ แฟนหรือคู่รัก	1.84	3.85	น้อย
6	การส่งข้อความหรือภาพที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ให้เพื่อน หรือคนอื่น	1.91	.313	น้อย
7	การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด การใช้สารเสพติดคือนักเรียนเอง	1.93	.255	น้อย
8	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น เหล้า สุรา ยาคอง ไวน์ เบียร์) ของนักเรียนเอง	1.73	.475	น้อย
9	คนในครอบครัว หรือคนใกล้ชิดมีการดื่มเครื่องดื่มที่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด	1.65	.537	น้อย
10	นักเรียนจะไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เพื่อ คลายความเครียดทางเพศอย่างแน่นอน	1.75	.478	มาก
11	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และมีแฟนหรือ คู่รักเคียงคู่อยู่ด้วย	1.90	.313	น้อย
12	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และมีการดูสื่อที่ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศด้วย	1.89	.379	น้อย

ตอนที่ 5 ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	Mean	SD	แปลความ
	การเที่ยวในสถานเริงรมย์			
13	การไปเที่ยวสถานบันเทิงเริงรมย์ต่างๆของนักเรียน	1.71	.465	น้อย
14	การไปเที่ยวสถานเริงรมย์กับแฟนหรือคูรัก	1.79	.429	น้อย
15	สถานเริงรมย์ใกล้บ้านสามารถไปเที่ยวได้สะดวก	1.78	.434	น้อย
16	บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อนุญาตให้เที่ยวกลางคืนหรือไปเที่ยวสถานเริงรมย์ต่างๆ	1.79	.448	น้อย
17	การไปเที่ยวเพราะมีเพื่อน หรือคนรู้จัก ทำงานในสถานเริงรมย์	1.78	.441	น้อย
18	การไม่เที่ยวสถานเริงรมย์ เพราะถือว่าตัวเองยังเด็กและอาจควบคุมตัวเองไม่ได้	1.55	.690	มาก
	การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย			
19	การมีเพศสัมพันธ์โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ	1.86	.390	น้อย
20	การมีเพศสัมพันธ์ที่มีการหลั่งอสุภายนอกช่องคลอด	1.87	.369	น้อย
21	การมีเพศสัมพันธ์โดยนับระยะที่ปลอดภัยของประจำเดือน (หน้า 7 หลัง 7)	1.81	.474	น้อย
22	การไม่มีเพศสัมพันธ์ช่วงวัยรุนอย่างเด็ดขาด	1.49	.776	มาก
23	การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	1.86	.367	น้อย
24	การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ให้บริการทางเพศ	1.97	.165	น้อย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในอำเภอแห่งหนึ่ง จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการระบบสุขภาพ คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอแห่งหนึ่ง จังหวัดพัทลุง โดยแบบสอบถามมีจำนวน 10 หน้า 75 ข้อ แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 16 ข้อ
ตอนที่ 2	ปัจจัยนำ	จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 3	ปัจจัยเอื้อ	จำนวน 15 ข้อ
ตอนที่ 4	ปัจจัยเสริม	จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 5	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	จำนวน 24 ข้อ

ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบทุกข้อ คำตอบของท่านผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ และการนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม จะไม่กระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

(นางจันทร์ณา สงนุ้ย)

นิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการระบบสุขภาพ

คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 ข้อ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพของท่าน

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุปัจจุบัน (เศษของปี หากเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)

- () 1. อายุ 15 ปี () 2. อายุ 16 ปี
() 3. อายุ 17 ปี () 4. อายุ 18 ปี
() 5. อายุ มากกว่า 18 ปี

3. ท่านกำลังศึกษาระดับชั้น

- () 1. มัธยมศึกษาปีที่ 4
() 2. มัธยมศึกษาปีที่ 5
() 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6

4. ปัจจุบันนักเรียนได้รับค่าใช้จ่ยในแต่ละเดือนเป็นจำนวนเงิน

- () 1. น้อยกว่า 3,000 บาท
() 2. ได้รับ 3,000- 6,000 บาท
() 3. มากกว่า 6,000 บาท

5. ค่าใช้จ่ยที่นักเรียนได้รับแต่ละเดือนเพียงพอหรือไม่

- () 1. เพียงพอ () 2. ไม่เพียงพอ

6. ลักษณะการพักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

- () 1. อาศัยอยู่ร่วมกับบิดาหรือมารดา
() 2. อาศัยอยู่ร่วมกับญาติ
() 3. อาศัยอยู่บ้านของบิดามารดาหรือญาติแต่อยู่โดยลำพัง
() 4. อยู่บ้านเช่า/หอพัก แยกชาย/หญิง
() 5. อยู่บ้านเช่า/หอพัก รวมชาย/หญิง
() 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน

- () 1. อาศัยในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง
() 2. อาศัยในเขตเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
() 3. อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. เมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ นักเรียนจะปรึกษากับใครเป็นคนแรก

- () 0. ไม่ปรึกษาใครเลย
- () 1. บิดา/มารดา
- () 2. พี่น้องหรือญาติผู้ใหญ่
- () 3. เพื่อนสนิท
- () 4. ครู/อาจารย์
- () 5. บุคลากรด้านสุขภาพ
- () 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ท่านได้รับความรู้และข้อมูลต่างๆในเรื่องเพศศึกษา จากแหล่งใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 0. ไม่เคยได้รับ	() 1. บิดา/มารดา
() 2. พี่น้องหรือญาติผู้ใหญ่	() 3. เพื่อน
() 4. ครู/อาจารย์	() 5. บุคลากรด้านสุขภาพ
() 6. วีดีโอ ซีดี ภาพยนตร์	() 7. โทรศัพท์
() 8. อินเทอร์เน็ต	() 9. หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
() 10. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ 1.2 ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงทางเพศ

10. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ท่านมีการใช้สื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศข้อใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 0. ไม่เคยใช้เลย	() 1. รูปภาพ
() 2. อินเทอร์เน็ต	() 3. คลิปโป๊
() 4. วีดีโอ ซีดีโป๊	() 5. โทรศัพท์/ภาพยนตร์ โป๊
() 6. หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ	() 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. ปัจจุบันนักเรียน

- () 0. ไม่มีคู่นอน หรือแฟน ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์
- () 1. มีคู่นอน หรือแฟนแล้ว ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์
- () 2. ไม่มีคู่นอน หรือแฟน แต่เคยมีเพศสัมพันธ์ (ถ้าเคยมีตอบข้อ 12-16 ด้วย)
- () 3. มีคู่นอน หรือแฟนแล้ว และเคยมีเพศสัมพันธ์ (ถ้าเคยมีตอบข้อ 12-16 ด้วย)

12. อายุตอนที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (เศษของปี หากเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)

☐ 1. น้อยกว่า 13 ปี	☐ 2. อายุ 13 ปี
☐ 3. อายุ 14 ปี	☐ 4. อายุ 15 ปี
☐ 5. อายุ 16 ปี	☐ 6. อายุ 17 ปี
☐ 7. อายุ 18 ปี	☐ 8. มากกว่า 18 ปี

13. บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

- ☐ 1. เพื่อน
- ☐ 2. คนรัก/แฟน
- ☐ 3. อื่นๆ ระบุ.....

14. สถานการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

- ☐ 1. โดยความสมัครใจ
- ☐ 2. รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือถูกหลอกลวง
- ☐ 3. ถูกบังคับ
- ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....

15. สถานที่ที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

- ☐ 1. บ้านเพื่อน
- ☐ 2. โรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล หรือที่พักชั่วคราวอื่นๆ
- ☐ 3. หอพัก/บ้านเช่า หรือบ้านที่อาศัยอยู่
- ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....

16. การป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันการติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์

- ☐ 0. ไม่มี
- ☐ 1. มี ระบุ.....
- ☐ 3. จำไม่ได้

ตอนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำ

จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2.1 ทักษะคิดต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ข้อความ	ระดับของทัศนคติ				
		ระดับ 4 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ระดับ 3 เห็นด้วย	ระดับ 2 ไม่แน่ใจ	ระดับ 1 ไม่เห็น ด้วย	ระดับ 0 ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าของผู้หญิงคือการรักษาพรหมจรรย์ไว้ จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน					
2	นักเรียนรู้สึกว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สามารถทำได้บ้าง เพื่อระบายความรู้สึกทางเพศ					
3	นักเรียนรู้สึกว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสามารถทำได้ เนื่องจากการแสวงหาความสุขร่วมกัน					
4	นักเรียนรู้สึกว่าคุณชายควรให้เกียรติผู้หญิงแฟนหรือคนรัก โดยการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน					
5	นักเรียนรู้สึกว่าคุณชายควรมีอารมณ์ทางเพศ สามารถผ่อนคลายได้ด้วยการดูภาพหรือวิธีอื่นๆ					

ตอนที่ 2.2 การรับรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการรับรู้				
		ระดับ 4 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ระดับ 3 เห็นด้วย	ระดับ 2 ไม่แน่ใจ	ระดับ 1 ไม่เห็น ด้วย	ระดับ 0 ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ได้หากมีความพร้อมที่จะยอมรับผลที่ตามมาคือการตั้งครรภ์และมีลูก					
2	การปฏิบัติที่จะป้องกันการตั้งครรภ์ได้ คือ ผู้หญิงควรล้างช่องคลอดหลังการมีเพศสัมพันธ์ทันที					
3	ถุงยางอนามัยป้องกันได้ทั้งการตั้งครรภ์และการติดเชื้อโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่ไม่ 100 %					
4	นักเรียนคิดว่าหากมีเพศสัมพันธ์แล้วรีบกินยาคุมฉุกเฉิน จะไม่ตั้งครรภ์และไม่ติดโรค					
5	การมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว อาจติดเชื้อโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือมีการตั้งครรภ์ได้					

ตอนที่ 3 แบบประเมินปัจจัยเอื้อ

จำนวน 15 ข้อ

สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยปัจจุบัน และทักษะส่วนบุคคล ได้แก่ทักษะปฏิเสธ และ
ทักษะการจัดการกับอารมณ์

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		ระดับ 4 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ระดับ 3 เห็นด้วย	ระดับ 2 ไม่แน่ใจ	ระดับ 1 ไม่เห็น ด้วย	ระดับ 0 ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้พาแฟนหรือคู่รักมาอยู่ด้วยกันที่บ้านสองต่อสอง					
2	นักเรียนมีความตระหนักว่าการไปเที่ยวสถานреกรรมมีโอกาสให้มั่วสุมหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้					
3	นักเรียนเข้าใจว่าหากมีเวลาว่างควรเล่นกีฬา หรือหางานอดิเรกทำ ดีกว่าหมกมุ่นกับสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ					
4	นักเรียนคิดว่าจะไม่ไปเที่ยวกลางคืนหรือไปสถานреกรรมเพราะเกรงใจคนที่บ้านและเพื่อนบ้าน					
5	นักเรียนมองหาโอกาสที่จะพาเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์หรือให้เพื่อนต่างเพศ/คู่รักซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ไปเที่ยวด้วยกัน					
6	นักเรียนยินยอมให้มีการถูกเนื้อต้องตัวจากแฟนหรือคู่รักได้					
7	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้เมื่อถูกชักชวนให้ไปเที่ยวสถานреกรรมต่างๆ					
8	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้เมื่อถูกแฟนหรือคู่รักชักชวนให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		ระดับ 4 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ระดับ 3 เห็นด้วย	ระดับ 2 ไม่แน่ใจ	ระดับ 1 ไม่เห็น ด้วย	ระดับ 0 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9	นักเรียนคิดว่าคงจะยินยอม หากถูกชักชวนให้ดูสื่อโป๊ หรือสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ					
10	นักเรียนคิดว่าสามารถปฏิเสธได้อย่างเด็ดขาดหากถูกแฟนหรือคู่รักชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์					
11	เวลาเครียดนักเรียนมั่นใจว่าจะสามารถหาวิธีผ่อนคลายได้อย่างถูกต้อง					
12	นักเรียนมั่นใจว่าจะสามารถใช้วิธีการออกกำลังกาย ฟังเพลงที่ชอบ หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเบี่ยงเบนความรู้สึกต้องการทางเพศได้					
13	เมื่อมีความรู้สึกทางเพศนักเรียนคิดว่าควรอยู่ใกล้ชิดกับคู่รักหรือแฟน					
14	นักเรียนคิดว่าหากมีความเครียด คงต้องปลดปล่อยโดยการมีเพศสัมพันธ์					
15	นักเรียนเชื่อมั่นว่าจะไม่ดื่มแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติดหากมีความเครียด					

ตอนที่ 4 แบบประเมินปัจจัยเสริม

จำนวน 10 ข้อ

แรงสนับสนุนจากครอบครัว และการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ		
		ระดับ 2 ปฏิบัติ เป็นประจำ	ระดับ 1 ปฏิบัติ เป็น บางครั้ง	ระดับ 0 ไม่เคย ปฏิบัติ
1	บรรยากาศ ของครอบครัว จะไม่พูดคุย แนะนำด้านเพศศึกษา เนื่องจากเป็นเรื่องไม่ควรพูด			
2	ครอบครัวของนักเรียนมี โอกาสทำกิจกรรม หรือ ไปเที่ยวพักผ่อน หย่อนใจด้วยกัน			
3	เมื่อนักเรียนมีปัญหาสามารถปรึกษาคนในครอบครัวได้ทุกเรื่อง			
4	คนในครอบครัวของนักเรียนมักจะพูดคุยกันด้วยอารมณ์มากกว่า เหตุผล			
5	ครอบครัวของนักเรียนจะมีการพูดคุยกันก่อนตัดสินใจทำใน เรื่องที่สำคัญต่างๆ			
6	เพื่อนของนักเรียนชักชวนกันดูสื่อต่างๆที่แสดงเนื้อหาหรือภาพ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ			
7	นักเรียนจะไม่เปิดโอกาสให้เพื่อนต่างเพศหรือคู่รักจับมือถือนแขน หรือถูกเนื้อต้องตัว			
8	เพื่อนสนิทที่นักเรียนคบหาสมาคม ไม่เคยตั้งครรภ์หรือไม่เคยทำ ให้คนอื่นตั้งครรภ์			
9	เพื่อนสนิทของนักเรียนมีแฟนหรือคู่รัก และมีการชักชวนให้ นักเรียนไปเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ			
10	นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่เล่นกีฬาหรือมีงานอดิเรกทำไม่ชักชวน สูบบุหรี่หรือลองใช้สารเสพติด			

ตอนที่ 5 แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จำนวน 24 ข้อ

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ		
		ระดับ 2 ปฏิบัติเป็นประจำ	ระดับ 1 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ระดับ 0 ไม่เคยปฏิบัติ
1	การบริโภคสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์ คลิป ซีดี หรือสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ			
2	นักเรียนมักจะดาวน์โหลดสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศเพื่อเก็บไว้ดู			
3	การไม่มีภาพ หรือคลิปโป๊ ในโทรศัพท์มือถือของนักเรียน			
4	การอ่านคอลัมน์ ถาม-ตอบปัญหาเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือนิตยสารต่างๆ			
5	การดูสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาหรือภาพกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ กับ แฟนหรือคู่รัก			
6	การส่งข้อความหรือภาพที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ให้เพื่อน หรือคนอื่น			
7	การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด การใช้สารเสพติดของนักเรียนและมีแฟนหรือคู่รักอยู่ด้วย			
8	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น เหล้า สุรา ขาดอง ไวน์ เบียร์) ของนักเรียนเอง			
9	คนในครอบครัว หรือคนใกล้ชิดมีการดื่มเครื่องดื่มที่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด			
10	นักเรียนจะไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เพื่อ คลายความเครียดทางเพศอย่างแน่นอน			
11	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และมีแฟน หรือคู่รักเคียงคู่อยู่ด้วย			
12	การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และมีการดูสื่อ ที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศด้วย			

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ		
		ระดับ 2 ปฏิบัติเป็น ประจำ	ระดับ 1 ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ระดับ 0 ไม่เคย ปฏิบัติ
	การเที่ยวในสถานเริงรมย์			
13	การไปเที่ยวสถานบันเทิงเริงรมย์ต่างๆของนักเรียน			
14	การไปเที่ยวสถานเริงรมย์กับแฟนหรือคูรัก			
15	สถานเริงรมย์ใกล้บ้านสามารถไปเที่ยวได้สะดวก			
16	บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อนุญาตให้เที่ยวกลางคืนหรือไป เที่ยวสถานเริงรมย์ต่างๆ			
17	การไปเที่ยวเพราะมีเพื่อน หรือคนรู้จัก ทำงานในสถาน เริงรมย์			
18	การไม่เที่ยวสถานเริงรมย์ เพราะถือว่าตัวเองยังเด็กและอาจ ควบคุมตัวเองไม่ได้			
	การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย			
19	การมีเพศสัมพันธ์ โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ			
20	การมีเพศสัมพันธ์ที่มีการหลังอสุจิภายนอกช่องคลอด			
21	การมีเพศสัมพันธ์โดยนับระยะที่ปลอดภัยของประจำเดือน (หน้า 7 หลัง 7)			
22	การ ไม่มีเพศสัมพันธ์ช่วงวัยรุ่นอย่างเด็ดขาด			
23	การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย			
24	การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ให้บริการทางเพศ			

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายธีรยุทธ คงทองสังข์
นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพัทลุง
2. นายคำนึ่ง ชื่อนำ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง
3. นายสมปอง สงนุ้ย
รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
4. นางอาภรณ์ พันธุ์ฤทธิ์คำ
พยาบาลเวชปฏิบัติชำนาญการ หัวหน้าศูนย์แพทย์ชุมชนคูหาสวรรค์ โรงพยาบาลพัทลุง
5. นางลออ อนุจันทร์
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลพัทลุง

ที่ ศธ ๖๔.๑๘/๐๑๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพัทลุง

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า นางจันทนา สมนัย รหัสนิสิต ๕๔๒๕๙๗๐๐๓ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ ๒ ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณพัฒน์ ไชยเมล์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. วัลลภา คชภักดี กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ คุณค่านิ่ง ซ่อนขำ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานระบาดวิทยาและป้องกันโรค บุคลากรสังกัดหน่วยงานของท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมภพ อินทสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ - ๗๔๔๔ - ๓๙๘๘

ที่ ศธ ๖๔.๑๘/๐๖๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพัทลุง

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า นางจันทนา สมนัย รหัสนิสิต ๕๔๒๙๙๗๐๐๓ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ ๒ ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณพัฒน์ ไชยเมล์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. วัลลภา คชภักดี

กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรสังกัดหน่วยงานของท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑. คุณธีรยุทธ คงทองสังข์

ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม

๒. คุณอาภรณ์ พันธุ์ฤทธิ์ดำ

ตำแหน่ง พยาบาลเวชปฏิบัติชำนาญการ หัวหน้าศูนย์แพทย์ชุมชนคูหาสวรรค์

๓. คุณลออ อนุจันทร์

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานจิตเวช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมภาพ อินทสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ - ๗๕๔๔ - ๓๙๘๘

ที่ ศธ ๖๔.๑๘/๐๖๗๗)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพัทลุง

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า นางจันทนา สมนัย รหัสนิสิต ๕๔๒๕๙๐๐๓ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ ๒ ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณพัฒน์ ไชยเมล์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. วัลลภา คชภักดี	กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติคุณสมบ่ง สมนัย ตำแหน่ง อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ บุคลากรสังกัดหน่วยงานของท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมภพ อินทสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ - ๗๔๔๔ - ๓๙๘๘

ที่ ศธ ๖๔.๑๘/ว. ๐๕๖๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่านางจันทนา สมนัย รหัสนิสิต ๕๕๒๙๙๗๐๐๓ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ ๒ ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณพัฒน์ ไชยเมล์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. วัลลภา คชภักดี

กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมภพ อินทสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ - ๗๔๔๔ - ๓๔๘๘

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางจันทนา สงนุ้ย
วัน เดือน ปีเกิด	30 พฤษภาคม 2508
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 7 ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 210 ถนนชัยเจริญ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพัทลุง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลพัทลุง ถนนรามесวรรค์ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (เอกสุขภาพศึกษา) สถาบันราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2540	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2556	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา จังหวัดสงขลา

แหล่งเผยแพร่วิทยานิพนธ์

จันทนา สงนุ้ย. (2556) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย”, ในการประชุมวิชาการประจำปี
คณะแพทยศาสตร์ ครั้งที่ 29 . วันที่ 8 สิงหาคม 2556
ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา